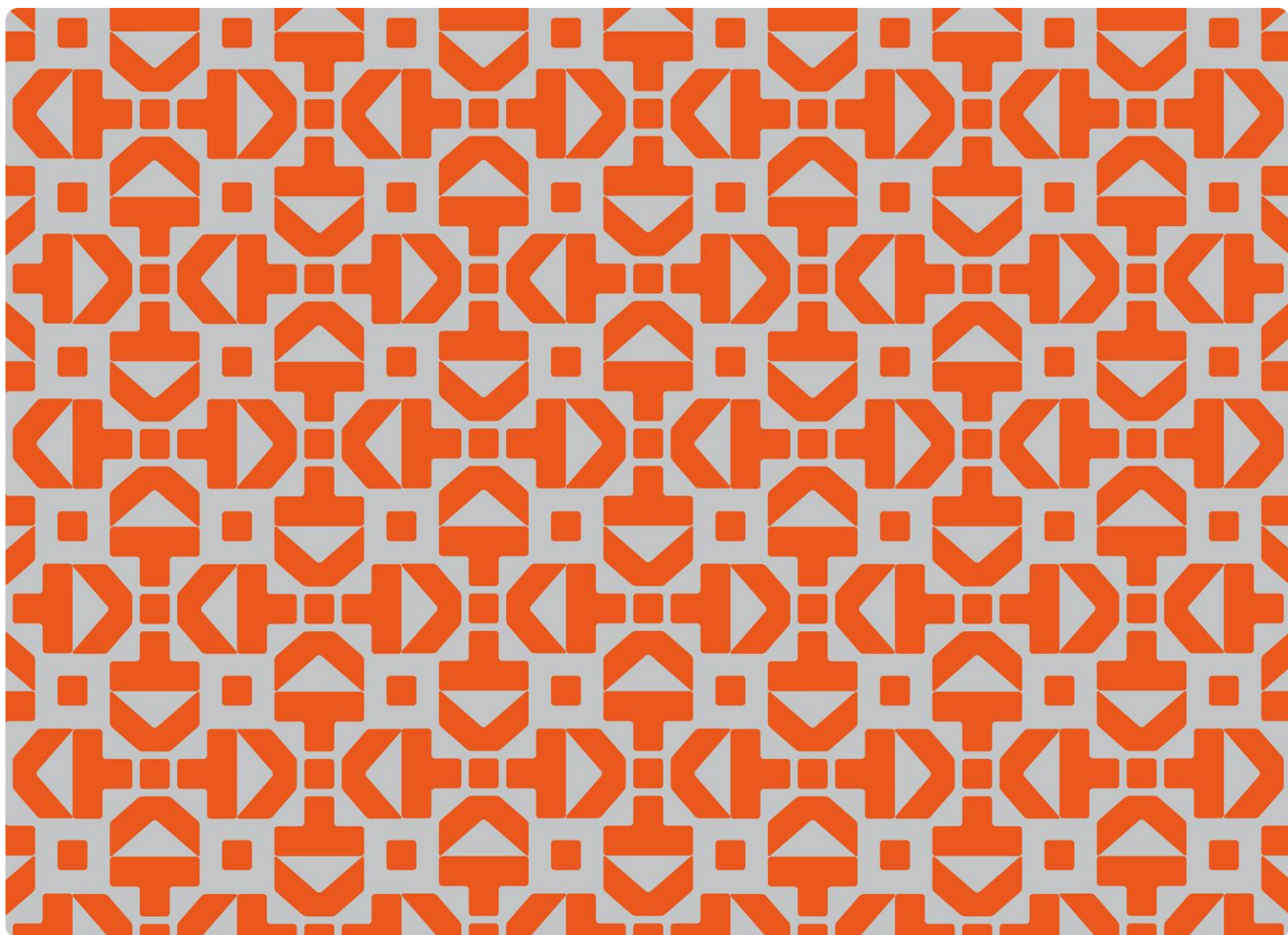

Hovedopptak til høyere utdanning ved universiteter og høgskoler

Juli 2023

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) ble etablert 1. juli 2021, og er underlagt Kunnskapsdepartementet. Direktoratet er et resultat av sammenslåingen av Diku, Kompetanse Norge, Universell og deler av Unit og NSD. Samordna opptak (heretter SO) ble en del av HK-dir 1. januar 2022.

Det samordnede opptaket dekker brorparten av opptaket til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler i Norge, dvs. utdanninger som normalt bygger på videregående opplæring. Enkelte høyskoler har ikke opptak gjennom SO, men tar opp til sine grunnutdanninger lokalt. Noen høyskoler som ellers er med, har opptak til en liten del av grunnutdanningene sine lokalt. Blant grunnutdanninger som ikke er med i det samordna opptaket kan nevnes Y-vei, TRES innenfor ingeniørutdanningene og utøvende kunstutdanninger. Opptaket gjennom SO omfatter heller ikke påbygging til master (utdanning som bygger på bestått bachelorutdanning), praktisk-pedagogisk utdanning, etter- og videreutdanninger og enkeltemner. Notatet må leses med dette som utgangspunkt.

Statistikk for alle læresteder i Norge, inkludert de som ikke er en del av SO, finnes i Database for statistikk om høyere utdanning: <https://dbh.hkdir.no/>

Om faktnotatet

Faktnotatet leveres på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet, men er tilgjengeliggjort for media, interesseorganisasjoner og publikum på Samordna opptaks nettsider. Tall- og statistikk materialet i notatet er utarbeidet i løpet av kort tid i perioden 17.–24.07. Vi tar derfor forbehold om eventuelle feil og endringer.

Innhold

1	Innledning	4
1.1	Oppsummering av hovedfunn	4
1.2	Hvordan tallene skal forstås	5
1.3	Modernisering av opptakssystemene.....	6
1.4	Opptaksutvalget.....	6
2	Nøkkeltall for hovedopptaket	6
2.1.1	Studieplasser og søkertall.....	8
2.1.2	Tilbud.....	8
2.2	Kjønnfordeling.....	8
2.3	Aldersfordeling.....	11
3	Opptakstall til utvalgte utdanningsområder	13
3.1	Opptakstall til helsefag.....	16
3.1.1	Opptakstall til sykepleiestudier	18
3.1.2	Opptakstall til medisinstudier	19
3.1.3	Opptakstall til vernepleierstudier	20
3.1.4	Opptakstall til paramedisinstudier.....	20
3.2	Opptakstall til lærerutdanninger.....	22
3.2.1	Opptakstall til grunnskolelærerutdanning	26
3.2.2	Opptakstall til lektorutdanning for trinn 8-13	28
3.2.3	Opptakstall til barnehagelærerutdanninger	29
3.2.4	Opptakstall til yrkesfaglærerutdanning	30
3.2.5	Opptakstall til femårig lærerutdanning i praktiske og estetiske fag.....	31
3.3	Opptakstall til teknologiske fag	32
3.3.1	Opptakstall til integrert master i teknologi (siving)	33
3.3.2	Opptakstall til ingeniør (treårig bachelor).....	33
3.4	Opptakstall til informasjonsteknologi	34
3.5	Opptakstall til realfag	36
3.6	Opptakstall til IKT	36

3.7	Samfunnsfag.....	37
3.7.1	Opptakstall til profesjonsstudium i psykologi	39
3.8	Opptakstall til økonomisk-administrative fag.....	41
3.9	Opptakstall til utdanningsområdet jus.....	42
3.9.1	Søking til rettsvitenskap (master).....	43
3.10	Øvrige utdanningsområder	45
4	Opptakstall til læresteder som inngår i det samordnede opptaket.....	45
5	Opptakstall fordelt på fylke	48
6	Poenggrenser og konkurranse om studieplasser.....	52
7	Nett-/samlingsbaserte studier, og deltidsstudier.....	58
7.1	Opptakstall til nettbaserte studier.....	58
7.2	Opptakstall til deltidsutdanninger.....	60

1 Innledning

I denne rapporten presenterer vi hovedtrekk fra hovedopptaket 2023. Hovedopptaket sammenlignes enten med fjorårets, eller, der det er interessant å se på tendenser over lengre tid, de siste 10 årene.

Se også <https://www.samordnaopptak.no/info/om/sokertall/index.html>.

1.1 Oppsummering av hovedfunn

104 618 søkere har i år fått tilbud om studieplass til universiteter og høyskoler gjennom Samordna opptak, en nedgang på 0,6 % sammenlignet med i fjor. Av alle som har fått tilbud om studieplass i år, har 63 264 søkere kommet inn på sitt førstevalg, noe som tilsvarer 60,5 %. Av 121 222 søkere som er kvalifisert til minst ett av sine studieønsker, står 16 604 uten tilbud om studieplass etter hovedopptaket. Dette er en økning sammenlignet med i fjor på 3,9 %.

I år har 26 % av alle søkere gjennom SO fått tilbud til et lærer- eller helsefagsstudium. Lærer er det utdanningsområdet som har størst prosentvis nedgang. Helsefag har også nedgang i antall tilbud gitt. Til tross for en nedgang i søkere med tilbud på 3,1 %, har utdanningstypen «audiologi» og «fysioterapi» en økning på henholdsvis 22,2 % og 18,5 % i tilbud gitt sammenlignet med i fjor. Økningen skyldes flere tilbud ved allerede eksisterende utdanninger.

Økonomisk-administrative fag og land- og havbruk er de utdanningsområdene med størst prosentvis økning målt i antall tilbud gitt til søkere. Det er gitt 14,6 % flere tilbud om studieplass innenfor økonomisk-administrative fag i år enn i fjor, noe som utgjør 2 561 tilbud. Studier innenfor land- og havbruk har gitt 8,7 % flere tilbud sammenlignet med i fjor, men ettersom dette utdanningsområdet utgjør en liten del av de totale tilbudene som er gitt, er økningen i antall kun 87 tilbud.

Det er i år en økning i antall søkere med tilbud i aldersgruppen 20–21 år med 370 flere tilbud (1,2 %). Det er ellers en nedgang i yngre søkere med tilbud i alderen 18–19 år og 22–25 år. Eldre søkere med tilbud, 26 år og oppover, har en liten økning i antall søkere med tilbud sammenlignet med i fjor.

Kjønnsfordelingen holder seg ganske stabil, men andelen tilbud gitt til kvinnelige søkere har økt litt jevnt fordelt over de siste årene. Mannsandelen med tilbud om studieplass er nå på under 40 %, og vi må tilbake til 2008 for å se samme andel.

Tilbud innenfor fleksible utdanninger fortsetter å øke. 10 % av tilbudene om studieplass ble gitt til et nettbasert studium, en økning fra i fjor da andelen var

7,5 %. Også deltidsutdanninger ser en økning særlig i søkere med tilbud, fra 5 772 søkere med tilbud i fjorårets hovedopptak til 7 777 søkere med tilbud i år.

1.2 Hvordan tallene skal forstås

Alle søknadene til Samordna opptak blir registrert i SO sine systemer, og det er også SO som gjennomfører selve opptaket. Det gir oss tilgang til data som igjen er grunnlaget for vår statistikk.

For å tolke data i tabellene og diagrammene i rapporten, er det viktig å vite at:

- *Planlagte studieplasser* er antall planlagte studieplasser ved lærestedene med opptak gjennom SO.
- *Søkere* er antall personer som har søkt minst ett studiealternativ, uansett prioritet, gjennom SO i det aktuelle opptaket. "Totalt" i tabellene viser totalt antall unike søkere. Det betyr at summen av alle søkere per utdanningsområde er større enn totalt antall personer, da en og samme søker kan ha valgt flere studiealternativer tilhørende ulike utdanningsområder.
- *Søkere behandlet* er antall personer som er saksbehandlet.
- *Søknader førstevalg* er antall søknader på førsteprioritet blant opptil ti (10) studiealternativer på søknaden.
- *Søkere kvalifisert* er antall personer som er saksbehandlet og funnet kvalifisert for minst ett studiealternativ.
- *Søkere ukvalifisert* er antall som er behandlet, men ikke funnet kvalifisert for noen av studiealternativene.
- *Søker tilbud* er antall søkere med tilbud om studieplass.
- *Søkere kvalifisert uten tilbud* er antall kvalifiserte søkere uten tilbud på noen av studiealternativer.
- *Lærested* er navnet på lærestedet som er med i SO, som regel lærestedets akronym. For fullstendig oversikt over navnene se: www.samordnaopptak.no/info/kontakt/kontakt-laerestedene/.
- *Studiested* er stedet der studiet avholdes eller administreres ved nett- og samlingsbasert.
- *Studiekode* er unik studiekode for hvert studium.
- *Studiumnavn* betegner studiets seneste navn. Vi gjør oppmerksom på at læresteder kan endre studienavn på sine studier fra år til år.

Søker- og opptakstall presentert i dette notatet er hentet på det tidspunktet hovedopptaket er gjennomført og statistikkbasen er oppdatert. En del tall har endret seg siden april. Det er flere søkere som trekker seg, noe som forklarer forskjellen på antallet registrerte søkere fra april og antallet behandlede

søknader per 20. juli. Antall studieplasser endres også noe når lærestedene vurderer antall søknader opp mot de enkelte tilbudene og justerer disse. Ved sammenligning av årets tall med søker- og opptakstall fra tidligere år, ser vi alltid på tilsvarende fase i opptaket, slik at tall for hovedopptaket blir sammenlignet med hovedopptakene tilbake i tid, og ikke med søkertall ved søknadsfristen eller møtt-tall etter studiestart.

1.3 Modernisering av opptakssystemene

Samordna opptak har hatt fokus på nødvendig modernisering og oppgradering av opptakssystemene. Et [forslag](#) om å utvikle nytt opptakssystem ble innlevert i 2021, og i 2022 ble det gjennomført en [samfunnsøkonomisk analyse](#), samt en supplerende analyse, knyttet til effektene og gevinstene av forslaget. På bakgrunn av dette har Regjeringen satt av midler i statsbudsjettet for 2023 til å starte moderniseringen av opptaksløsningene for høyere utdanning i Norge. Planen for hvordan moderniseringen skal gjennomføres er overlevert til KD av Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør og Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir).

1.4 Opptaksutvalget

Opptaksutvalget ble oppnevnt i 2021 for å gjøre en helhetlig gjennomgang av regelverket for opptak til universitet og høyskoler. Utvalget avga sin utredning, [NOU 2022: 17 Veier inn – ny modell for opptak til universiteter og høyskoler](#), til Kunnskapsdepartementet 1. desember 2022. Utvalget foreslår en ny modell for opptak til høyere utdanning. Modellen er basert på prinsipper om at regelverket skal være mest mulig rettferdig, effektivt og enkelt å forstå. Forslaget skal behandles i Stortinget, og endringer som kan komme som følge av forslagene, kan påvirke regelverket for opptak til høyere utdanning og hvordan vi presenterer statistikk i fremtiden.

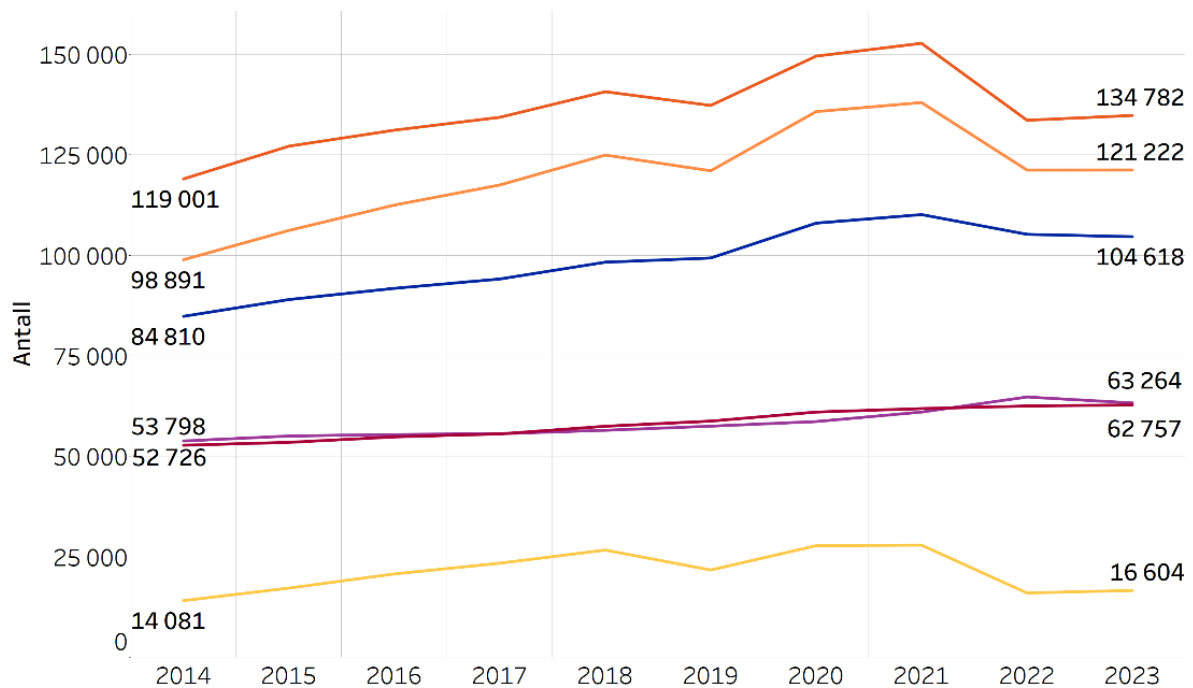
2 Nøkkeltall for hovedopptaket

I dette kapittelet ser vi på utvalgte nøkkeltall for årets hovedopptak som ble gjennomført 20. juli. Ledige studieplasser ble lagt ut 19. juli, og det ble åpnet for søking til disse 20. juli klokken 09.00. Suppleringsopptak gjennomføres ca. 29. juli, og det vil deretter bli foretatt opptak to ganger i uka ut august.

Tabell 1: Utvalgte opptakstall de siste ti årene

År	Planlagte studieplasser	Søkere	Søkere kvalifisert	Søkere tilbud	Søkere tilbud førstevalg	Søkere kvalifisert uten tilbud
2014	52 726	119 001	98 891	84 810	53 798	14 081
2015	53 458	127 144	106 180	88 984	55 034	17 196
2016	54 813	131 124	112 492	91 773	55 415	20 719
2017	55 552	134 330	117 488	94 101	55 598	23 387
2018	57 462	140 701	124 934	98 277	56 453	26 657
2019	58 741	137 277	121 018	99 319	57 482	21 699
2020	60 996	149 541	135 742	107 999	58 629	27 743
2021	61 857	152 730	137 994	110 119	60 996	27 875
2022	62 500	133 592	121 198	105 216	64 744	15 982
2023	62 757	134 782	121 222	104 618	63 264	16 604

Figuren under gir en grafisk fremstilling av utviklingen i opptakstall de siste ti årene.

Figur 1: Utvikling i utvalgte nøkkeltall de siste ti årene**Nøkkeltall**

- Planlagte studieplasser
- Søkere
- Søkere kvalifisert
- Søkere kvalifisert uten tilbud
- Søkere tilbud
- Søkere tilbud førstevalg

2.1.1 Studieplasser og søkertall

Det er ved årets hovedopptak utlyst 62 757 studieplasser fordelt på 1 332 studier ved 27 universiteter og høyskoler gjennom Samordna opptak.

Ved hovedopptaket er det registrert 134 782 søkere, noe som utgjør 1 190 flere søkere enn i fjor. Dette tilsvarer en prosentvis økning i antall søkere på 0,9 %.

Det er ved årets hovedopptak 121 222 kvalifiserte søkere (89,9 % av alle søkere), det vil si søkere som kvalifiserer til minst ett av sine søknadsalternativer. Tilsvarende tall i fjor var 121 198 søkere (90,7 % av alle søkere).

2.1.2 Tilbud

Totalt har 104 618 søkere fått tilbud ved hovedopptaket om studieplass ved ett av sine søknadsalternativer. Det utgjør 77,6 % av alle søkere. Ved fjorårets hovedopptak hadde 105 216 søkere fått tilbud om studieplass, noe som utgjorde 78,8 % av alle søkere.

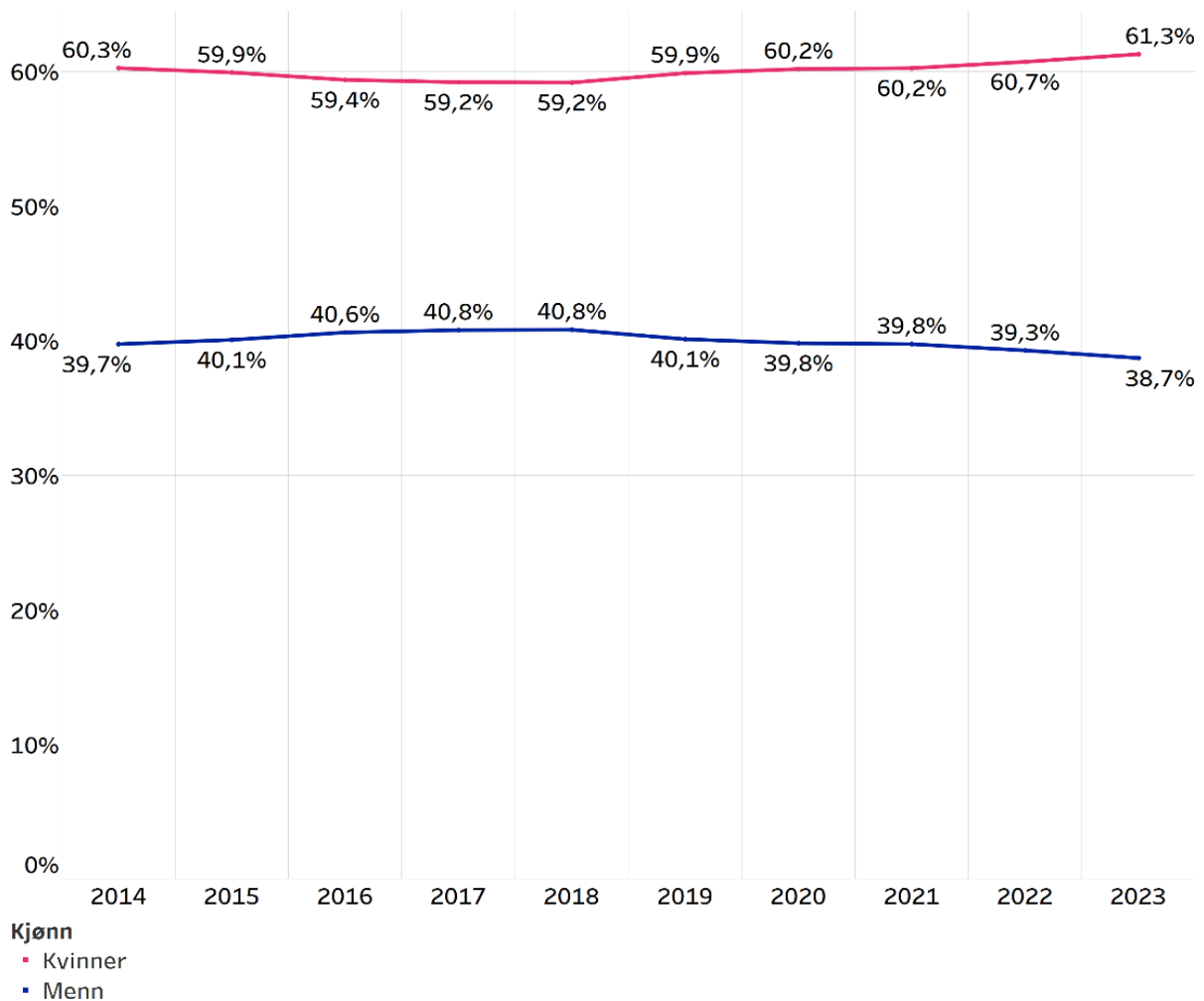
Det er ved årets hovedopptak 63 264 søkere som har fått tilbud om studieplass på sitt førstevalg. Det utgjør 46,9 % av alle søkere og 60,5 % av alle søkere som fikk tilbud om studieplass. I fjor var det 64 744 søkere som fikk tilbud om studieplass på sitt førstevalg. Dette utgjorde 48,5 % av alle søkere, og 61,5 % av alle søkere med tilbud.

Av totalt 121 222 kvalifiserte søkere er det i år 16 604 søkere som står uten tilbud om studieplass etter hovedopptaket. Dette utgjør 13,7 % av alle kvalifiserte søkere. Ved fjorårets opptak var det av totalt 121 198 kvalifiserte søkere, 15 982 søkere som stod uten tilbud om studieplass, noe som utgjorde 13,2 % av alle kvalifiserte søkere.

2.2 Kjønnfordeling

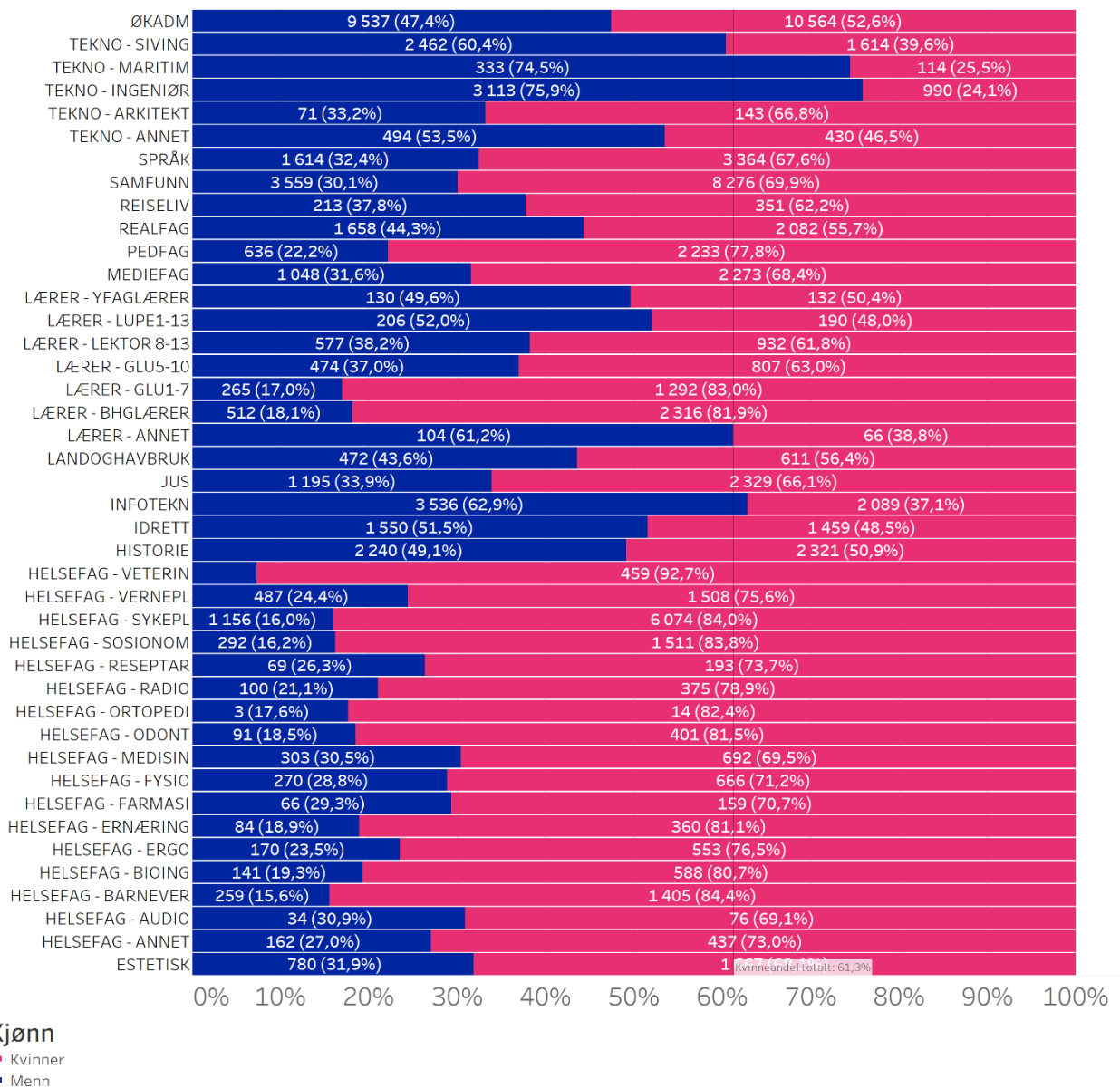
I år har 64 116 kvinnelige og 40 502 mannlige søkere fått tilbud om studieplass. På samme tid i fjor var det gitt tilbud til 63 886 kvinnelige og 41 330 mannlige søkere. Vi ser dermed i år en økning i antall kvinnelige søkere med tilbud om studieplass på 0,4 % og en nedgang i antall mannlige søkere med tilbud på 2,0 %. Dette utgjør en kvinneandel på 61,3 % i årets opptak, mens kvinneandelen i fjor var 60,7 %. Vi må tilbake til 2008 for å se samme kjønnfordeling. Figuren under viser utviklingen i andel kvinner og menn per år de siste ti årene. Vi ser at kjønnfordelingen har holdt seg relativt stabil i mange år, men det er altså en svakt økende andel kvinner med tilbud om studieplass.

Figur 2: Kjønnssandel søkere med tilbud de siste ti årene

Det er store forskjeller i kjønnsfordelingen blant søkere med tilbud mellom utdanningsområdene og -typene. Figuren under viser kjønnsfordeling blant søkere med tilbud per utdanningsområde og -type.

Figur 3: Kjønnfordeling søkere med tilbud fordelt på utdanningsområde og -type

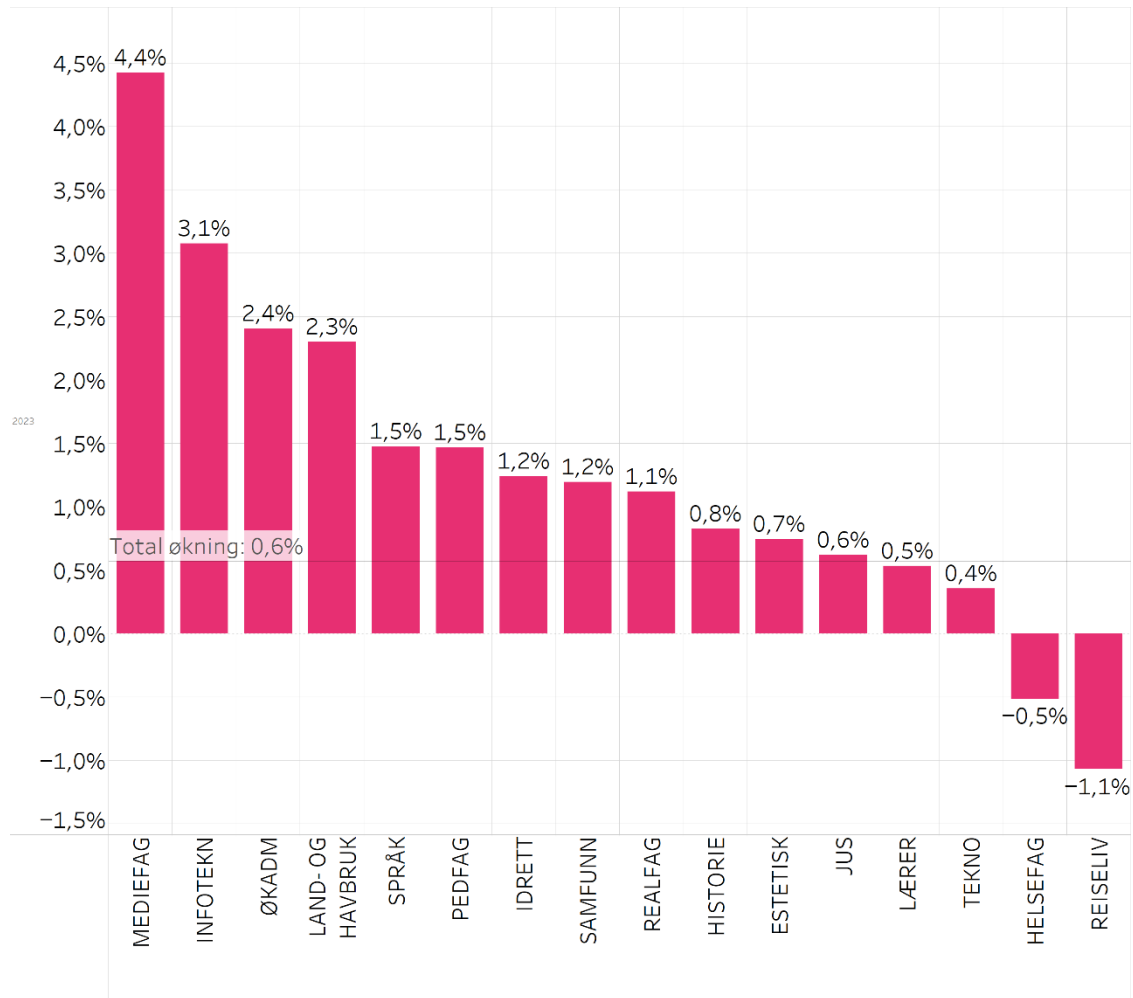

Vi ser at kvinneandelen er høyest innenfor utdanningstypene «veterinærutdanninger» (92,7 %), «barnevern» (84,4 %), «sykepleie» (84,0 %) og «sosionom» (83,8 %), som alle ligger under utdanningsområdet «helsefag».

Andelen menn er størst på utdanningstypene «tekno ingeniør» (treårig ingeniørutdanning) (75,9 %), «tekno maritim» (75,4 %), «informasjonsteknologi» (62,9 %) og «lærer annet» (trafikk lærer) (61,2 %).

Figuren under viser endringen i kvinneandelen av søkere med tilbud fra i fjor til i år, og bør leses i lys av figuren over. Merk at figuren viser endring på utdanningsområde-nivå, og ikke per utdanningstype.

Figur 4: Endring i kvinneandel av søkere med tilbud fordelt på utdanningsområde

2.3 Aldersfordeling

Tabellen under viser antall søkere med tilbud om studieplass de siste tre årene etter alder eller aldersgrupper, samt den prosentvise endringen fra i fjor.

Tabell 2: Opptakstall per aldersgruppe de tre siste årene

Aldersgruppe	Søkere tilbud		Prosentvis endring søkere tilbud
	2022	2023	2023
0-19	21 460	19 891	-7,3%
20	16 799	17 097	1,8%
21	13 682	13 754	0,5%
22	9 299	8 764	-5,8%
23	7 667	7 360	-4,0%
24	5 841	5 803	-0,7%
25	4 637	4 598	-0,8%

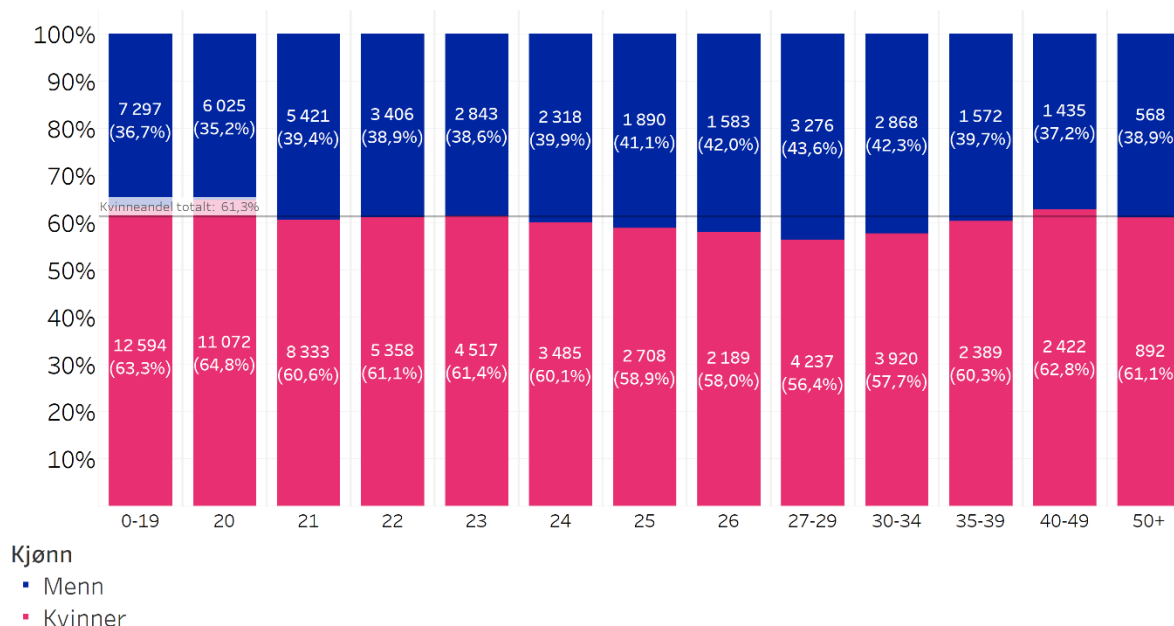
26	3 626	3 772	4,0%
27-29	6 990	7 513	7,5%
30-34	6 672	6 788	1,7%
35-39	3 763	3 961	5,3%
40-49	3 511	3 857	9,9%
50+	1 269	1 460	15,1%
Totalt	105 216	104 618	-0,6%

Vi ser i år en økning i antall søkere med tilbud i over halvparten av alle aldersgrupper. Økningen er størst blant de i aldersgruppen 27-29 år (523 flere søkere med tilbud) og 40-49 år (346 flere søkere med tilbud). Den prosentvise økningen i søkere med tilbud er størst i aldersgruppen 50+, men utgjør bare 191 søkere. Det er store variasjoner i antall søkere med tilbud i de forskjellige aldersgruppene. Dette bør derfor tas hensyn til ved sammenligning av prosentandelene.

Vi ser at det er størst prosentvis nedgang i antall søkere med tilbud i aldersgruppen 0-19 år, der 1569 færre søkere har fått tilbud i år sammenlignet med i fjor.

Figuren under viser prosentandelen mannlige og kvinnelige søkere med tilbud fordelt på de ulike aldersgruppene.

Figur 5: Kjønsfordeling søkere med tilbud fordelt på alder

Vi ser at andelen kvinnelige søkere med tilbud er høyere enn mannlige søkere med tilbud i alle aldersgrupper. Det er minimale endringer i kjønnsandel fra i fjor i år.

3 Opptakstall til utvalgte utdanningsområder

Samordna opptak opererer med følgende begreper når vi kategoriserer studier:

- Utdanningsområder (for eksempel «Realfag», «Helsefag» og «Informasjonsteknologi»).
- Utdanningstyper er underkategorier til enkelte utdanningsområder (for eksempel «Grunnskolelærer 1.-7. trinn» under utdanningsområdet «Lærer» eller «Sykepleie» under utdanningsområdet «Helsefag»).
- Studiumnavn (for eksempel «Matematiske fag» under utdanningsområdet «Realfag» eller «Engelsk» under utdanningsområdet «Språk»).

I dette kapittelet presenterer vi søkertall fordelt både på utdanningsområder og utdanningstyper, samt enkelte studier.

Lærestedene som er med i det samordnede opptaket kategoriserer sine studier basert på hovedinnholdet i studiene. Studiene kategoriseres innenfor 16 utdanningsområder. Utdanningsområder er presentert i tabellen under. Det kan forekomme endringer i kategoriseringen av studiene fra et år til et annet, og dette kan påvirke statistikkene fra år til år.

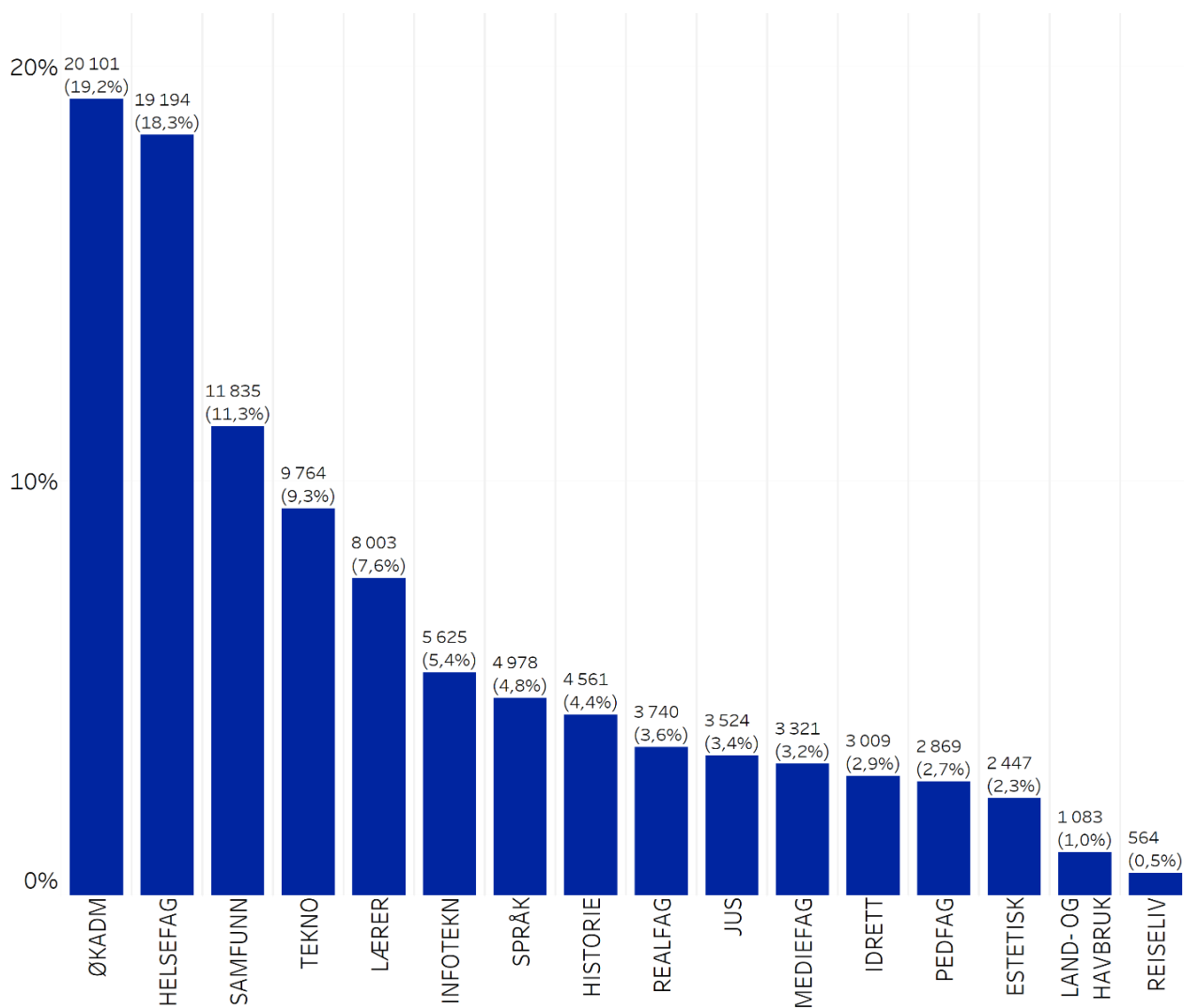
Tabell 3: Utdanningsområder

Utdannings- område kortnavn	Utdanningsområde	Typer studier som inngår i utdanningsområdet
INFOTEKN	Informasjonsteknologi	Informasjonsteknologi og informatikk
LANDBRUK	Land- og havbruk	Landbruk, husdyrfag, fiskeri, akvakultur, jordbruk, skogbruk
IDRETT	Idrettsfag	Idrettsfag, kroppsøving, friluftsliv
HISTORIE	Historiefag	Historie, religion, idéfag, filosofi, arkeologi
SPRÅK	Språkfag	Språk, litteratur
ESTETISK	Estetiske fag	Estetiske fag, kunst, design og musikk.
HELSEFAG	Helsefag	Medisin, odontologi, sykepleie, sosionom, barnevernspedagog, vernepleier, farmasi, bioingeniør, ortopediingeniør, radiograf, tannpleie
PEDFAG	Pedagogiske fag	Pedagogiske fag.
REISELIV	Reiseliv	Reiselivsfag og hotellfag.
LÆRER	Lærerutdanninger	Barnehagelærer, grunnskolelærer, faglærer, yrkesfaglærer, lektorutdanning, trafikklærer
SAMFUNN	Samfunnsfag	Samfunnsfag, psykologi

REALFAG	Realfag	Matematikk, kjemi, biologi, fysikk
MEDIEFAG	Mediefag	Journalist, bokbransjefag, bibliotekar, film og TV
TEKNO	Teknologiske fag	Teknologiske fag, ingeniør, sivilingeniør, arkitekt, maritime fag/nautikk
ØKADM	Økonomisk-administrative fag	Økonomi, administrasjon, ledelse
JUS	Juridiske fag	Juridiske fag, rettsvitenskap, politiutdanning og toll

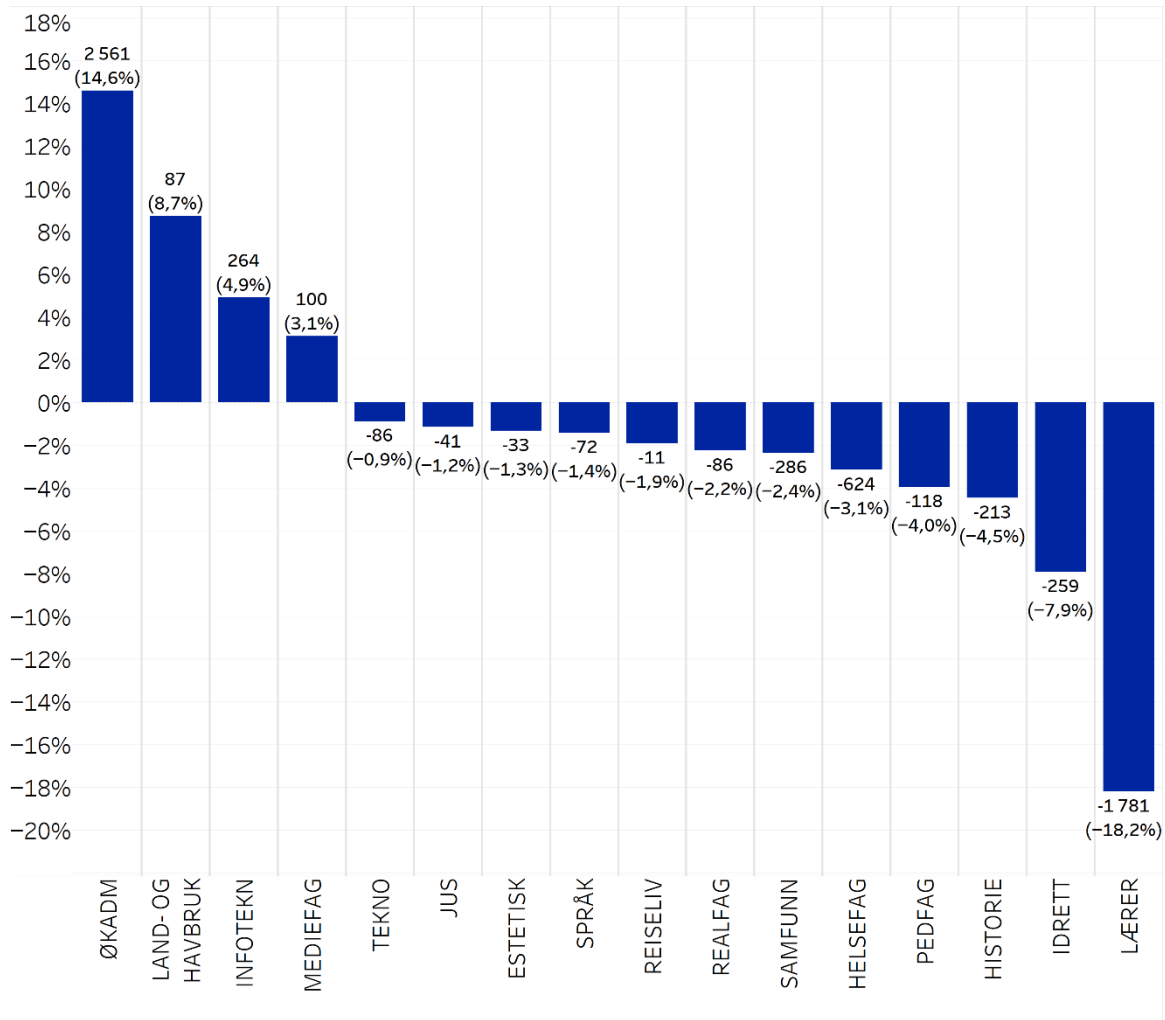
Figuren under viser andel og antall søkere med tilbud fordelt på de ulike utdanningsområdene. Det er gitt klart flest tilbud i utdanningsområdene økonomisk-administrative fag og helsefag.

Figur 6: Fordeling av søkere med tilbud per utdanningsområde

Figuren under viser endring og prosentvis endring i antall søkere med tilbud fordelt på de ulike utdanningsområdene. Utdanningsområdene er her rangert fra flest til færrest søkere med tilbud.

Figur 7: Endring fra i fjor i søkere med tilbud fordelt på utdanningsområder

Utdanningsområdet «Økonomisk-administrative fag» har den største prosentvise økningen i søkere med tilbud, med en økning på 14,6 %, etterfulgt av «Land- og havbruk» med 8,7 % økning. En stor del av økningen til «Økonomisk-administrative fag» skyldes et nytt nettstudium, «Bærekraftig økonomi og ledelse, deltid» ved NMBU.

De utdanningsområdene med størst prosentvis nedgang er «Lærer» og «Idrett», med en nedgang i antall tilbud på 18,2 % og 7,9 % fra i fjor.

Antall søkere med tilbud innenfor hvert utdanningsområde avhenger av flere faktorer, inkludert antall planlagte studieplasser og antall kvalifiserte søkere. Den prosentvise endringen i antall søkere med tilbud, kan derfor ha en sammenheng

med den prosentvise endringen i antall planlagte studieplasser og kvalifiserte søkere.

Tabellen nedenfor viser antall planlagte studieplasser, søknader førstevalg og søkere med tilbud i 2022 og 2023, samt prosentvis endring fra i fjor til i år.

Utdanningsområdene er her rangert fra utdanningsområdet med høyest til lavest prosentvis endring i søkere med tilbud.

Tabell 4: Nøkkeltall fordelt på utdanningsområde med endring fra i fjor

Utdannings- område	Planlagte studieplasser			Søknader førstevalg			Søkere tilbud		
	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring
ØKADM	8 755	9 221	5,3%	20 084	23 850	18,8%	17 540	20 101	14,6%
LAND- OG HAVBRUK	624	599	-4,0%	1 064	1 064	0,0%	996	1 083	8,7%
INFOTEKN	2 815	2 749	-2,3%	6 865	7 262	5,8%	5 361	5 625	4,9%
MEDIEFAG	1 548	1 644	6,2%	4 115	4 221	2,6%	3 221	3 321	3,1%
TEKNO	6 859	6 614	-3,6%	13 851	14 291	3,2%	9 850	9 764	-0,9%
JUS	2 001	1 994	-0,3%	8 831	9 808	11,1%	3 565	3 524	-1,2%
ESTETISK	1 534	1 549	1,0%	2 887	2 877	-0,3%	2 480	2 447	-1,3%
SPRÅK	3 134	3 170	1,1%	4 527	4 406	-2,7%	5 050	4 978	-1,4%
REISELIV	352	301	-14,5%	350	418	19,4%	575	564	-1,9%
REALFAG	2 659	2 515	-5,4%	3 740	3 534	-5,5%	3 826	3 740	-2,2%
SAMFUNN	6 332	6 230	-1,6%	15 120	15 679	3,7%	12 121	11 835	-2,4%
HELSEFAG	11 643	11 759	1,0%	32 329	29 956	-7,3%	19 818	19 194	-3,1%
PEDFAG	1 351	1 426	5,6%	2 284	2 386	4,5%	2 987	2 869	-4,0%
HISTORIE	3 347	3 459	3,3%	3 807	3 585	-5,8%	4 774	4 561	-4,5%
IDRETT	1 489	1 578	6,0%	2 818	2 832	0,5%	3 268	3 009	-7,9%
LÆRER	8 057	7 949	-1,3%	10 920	8 613	-21,1%	9 784	8 003	-18,2%
Totalt	62 500	62 757	0,4%	133 592	134 782	0,9%	105 216	104 618	-0,6%

3.1 Opptakstall til helsefag

«Helsefag» er det utdanningsområdet som har klart flest planlagte studieplasser og førstevalgssøkere, og der nest flest søkere får tilbud om studieplass. Ved årets opptak har 29 956 søkere valgt et studium innenfor helsefag som sitt førstevalg. Dette utgjør 22,2 % av alle søkere. Totalt 19 194 søkere har ved hovedopptaket fått tilbud om studieplass innenfor dette utdanningsområdet, noe som utgjør 18,3 % av alle søkere med tilbud.

Tabell 5: Helsefag – opptakstall de ti siste årene

År	Planlagte studieplasser	Søkere	Søknader førstevalg	Søkere kvalifisert	Søkere tilbud	Søkere med tilbud per plass
2014	9 708	46 205	28 911	37 480	15 736	1,6
2015	9 942	51 636	32 133	42 226	15 856	1,6
2016	10 270	56 507	36 355	47 443	16 488	1,6
2017	10 345	58 296	38 008	49 595	16 366	1,6
2018	10 359	61 516	39 341	53 175	16 380	1,6
2019	10 626	59 988	37 115	49 333	16 800	1,6
2020	11 336	63 855	38 924	54 921	17 849	1,6
2021	11 470	63 577	38 998	54 633	18 931	1,7
2022	11 643	54 035	32 329	46 572	19 818	1,7
2023	11 759	51 462	29 956	43 542	19 194	1,6

Utdanningsområdet er delt opp i en rekke utdanningstyper. Tabellen under viser planlagte studieplasser, antall førstevalgssøkere og antall søkere med tilbud ved hver utdanningstype innenfor helsefag ved årets og fjorårets hovedopptak.

Utdanningstypene er rangert fra utdanningstypen med størst til lavest prosentvis endring i søkere med tilbud.

Tabell 6: Helsefag fordelt på utdanningstype – opptakstall i hovedopptaket

Utdannings- type	Planlagte studieplasser			Søknader førstevalg			Søkere tilbud		
	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring
AUDIO	40	40	0,0 %	72	53	-26,4 %	90	110	22,2 %
FYSIO	385	420	9,1 %	1 935	2 087	7,9 %	790	936	18,5 %
VETERIN	207	207	0,0 %	839	794	-5,4 %	437	495	13,3 %
VERNEPL	1 122	1 087	-3,1 %	3 945	3 322	-15,8 %	1 862	1 995	7,1 %
ORTOPEDI	16	16	0,0 %	46	46	0,0 %	16	17	6,3 %
SOSIONOM	1 045	1 074	2,8 %	3 484	3 431	-1,5 %	1 709	1 803	5,5 %
ERNÆRING	184	189	2,7 %	685	742	8,3 %	425	444	4,5 %
BIOING	380	393	3,4 %	887	873	-1,6 %	711	729	2,5 %
MEDISIN	731	761	4,1 %	3 837	3 398	-11,4 %	971	995	2,5 %
FARMASI	107	92	-14,0 %	231	258	11,7 %	220	225	2,3 %
ODONT	248	248	0,0 %	1 056	972	-8,0 %	482	492	2,1 %
ERGO	325	322	-0,9 %	530	505	-4,7 %	738	723	-2,0 %
BARNEVER	841	849	1,0 %	1 956	1 703	-12,9 %	1 723	1 664	-3,4 %
RADIO	237	230	-3,0 %	712	856	20,2 %	510	475	-6,9 %
RESEPTAR	170	145	-14,7 %	339	327	-3,5 %	294	262	-10,9 %
SYKEPL	5 260	5 354	1,8 %	10 223	8 977	-12,2 %	8 141	7 230	-11,2 %
ANNET	345	332	-3,8 %	1 552	1 612	3,9 %	699	599	-14,3 %
Totalt	11 643	11 759	1,0 %	32 329	29 956	-7,3 %	19 818	19 194	-3,1 %

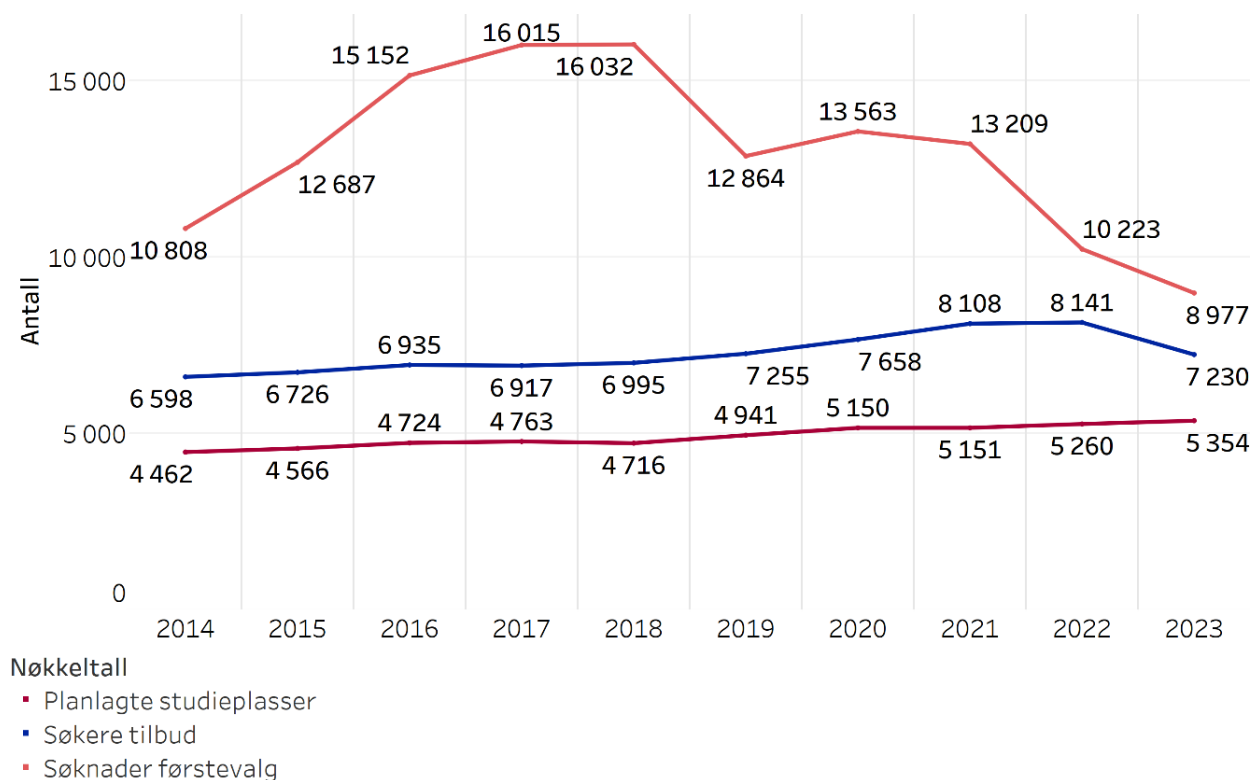
Under vil vi presentere enkelte utdanningstyper nærmere.

3.1.1 Opptakstall til sykepleiestudier

Den største utdanningstypen innen «Helsefag» er «Sykepleie». Ved hovedopptaket er det planlagt 5 354 studieplasser, noe som utgjør 45,5 % av alle studieplasser innenfor utdanningsområdet. Totalt 8 977 søkere har valgt et sykepleiestudium som sitt førstevalg. Dette utgjør 6,7 % av alle søkere og 30,0 % av alle søkere som har et studium innenfor «Helsefag» som sitt førstevalg.

Figuren under viser planlagte studieplasser, søknader førstevalg og søkere tilbud til sykepleiestudiene ved hovedopptaket de siste ti årene.

Figur 8: Sykepleie – Opptakstall ved hovedopptaket de siste ti årene

I år er det en nedgang i antall søkere, antall førstevalgsøkere og kvalifiserte søkere sammenlignet med året før. Antall søkere har en nedgang fra 20 634 ved fjorårets hovedopptak, til 18 480 søkere ved årets hovedopptak. Dette er en prosentvis nedgang på 10,4 %. Antall førstevalgsøkere til sykepleiestudier synker fra 10 223 førstevalgsøkere ved fjorårets opptak, til 8 977 førstevalgsøkere ved årets opptak. Dette er en prosentvis nedgang på 12,2 %. Antall kvalifiserte søkere synker også fra 14 977 søkere ved fjorårets hovedopptak, til 12 901 søkere ved årets opptak. Dette

utgjør en prosentvis nedgang på 13,9 %. Det er også en nedgang i antall søkere med tilbud til sykepleie. Det ble gitt 8 141 tilbud i fjor mot 7 230 tilbud i år. Dette er en prosentvis nedgang på 11,2 %.

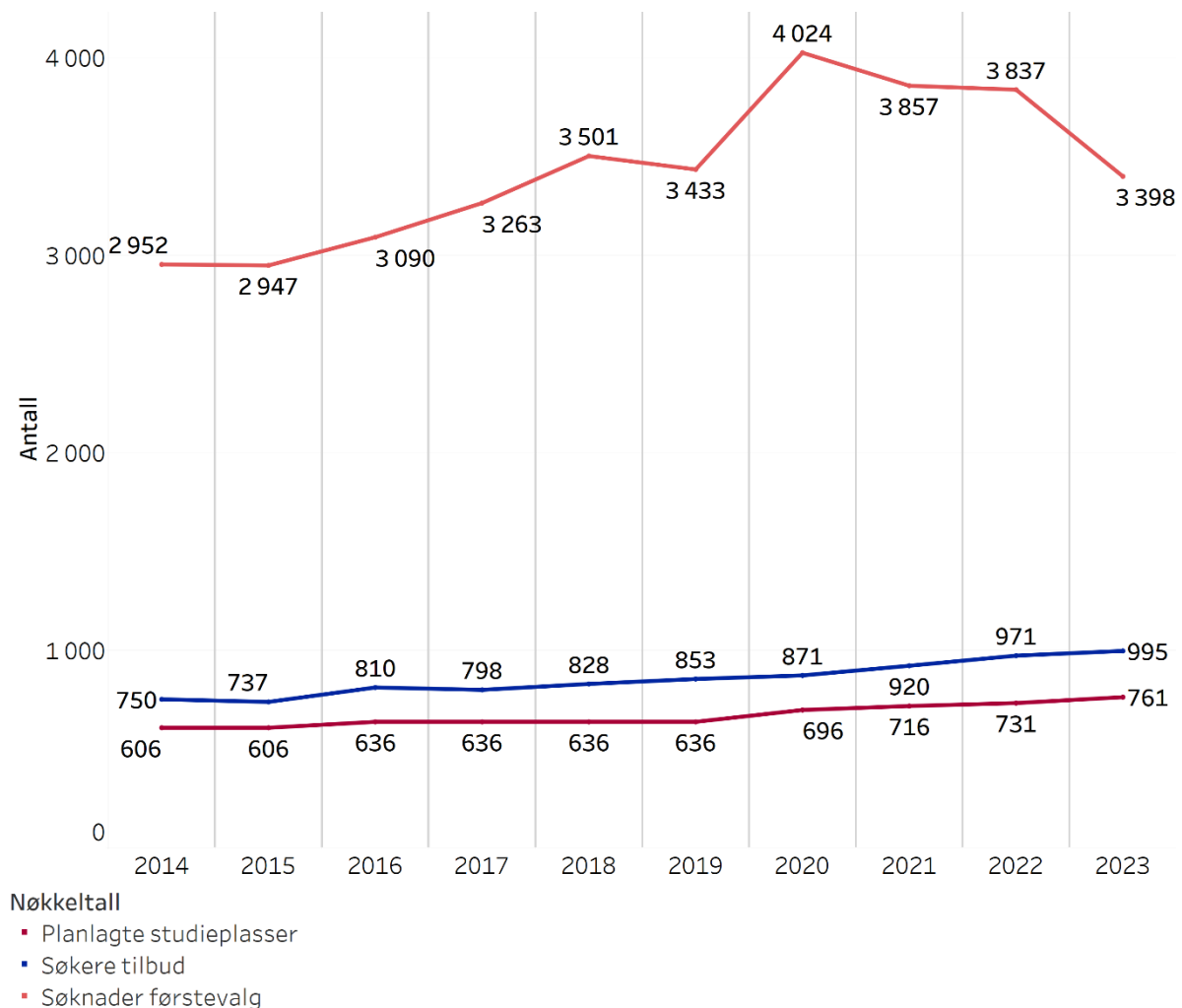
3.1.2 Opptakstall til medisinstudier

Vi ser her på opptakstall til utdanningstypen «medisin» som omfatter profesjonsstudier til medisin.

- I år har 5,2 % av alle søkere med tilbud på helsefag fått tilbud om studieplass ved et medisinstudium.
- Det er gitt tilbud til 995 søkere (opp fra 971 i fjor) til 761 studieplasser (opp fra 731 i fjor).
- Det er 1,3 søkere med tilbud per studieplass. Det har vært tilsvarende antall søkere per studieplass de siste ni årene.

Figur under viser planlagte studieplasser, søknader førstevalg og søkere tilbud til medisinstudiene ved hovedopptaket de siste ti årene.

Figur 9: Medisin – nøkkeltall de siste ti årene

Tabellen under viser antall studieplasser, førstevalgsøkere og søkere med tilbud til de ulike medisinstudiene i årets opptak i årets og fjorårets hovedopptak, samt endring fra i fjor.

Tabell 7: Opptakstall til de ulike medisinstudiene i år og i fjor

Lærested	Studiumnavn	Planlagte studieplasser			Søknader førstevalg			Søkere tilbud		
		2022	2023	Endring	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring
NTNU	Medisin, Trondheim	119	119	0,0%	802	777	-3,1%	150	160	6,7%
	Medisin, Trondheim/Levanger	16	16	0,0%	257	72	-72,0%	20	28	40,0%
	Medisin, Trondheim/Ålesund	20	20	0,0%	289	85	-70,6%	26	32	23,1%
UIB	Medisin	185	185	0,0%	749	705	-5,9%	280	260	-7,1%
UIO	Medisin, høst	120	120	0,0%	988	930	-5,9%	135	135	0,0%
	Medisin, vår	120	120	0,0%	299	322	7,7%	140	140	0,0%
UIT	Medisin	151	181	19,9%	453	507	11,9%	220	240	9,1%
Totalt		731	761	4,1%	3 837	3 398	-11,4%	971	995	2,5%

Av tabellen ser vi at det har vært en prosentvis nedgang på 72 % og 70 i antall førstevalgssøkere % til henholdsvis NTNU Trondheim/Levanger og NTNU Trondheim/Ålesund. Denne inndelingen av studier ved NTNU var ny i fjor, og tiltrakk seg mange søkere. Til tross for at det er så stor nedgang i førstevalgsøkere, er det likevel en økning i antall søkere med tilbud.

3.1.3 Opptakstall til vernepleierstudier

Vi ser her på opptakstall til utdanningstypen «vernepleie», som omfatter vernepleiestudiene.

Utdanningstypen er som i fjor den andre største utdanningstypen innenfor helsefagene målt i planlagte studieplasser og tilbud gitt til søkere. I år har 10,4 % av alle tilbud innenfor helsefag blitt tildelt søkere til vernepleiestudier (opp fra 9,4 % i fjor).

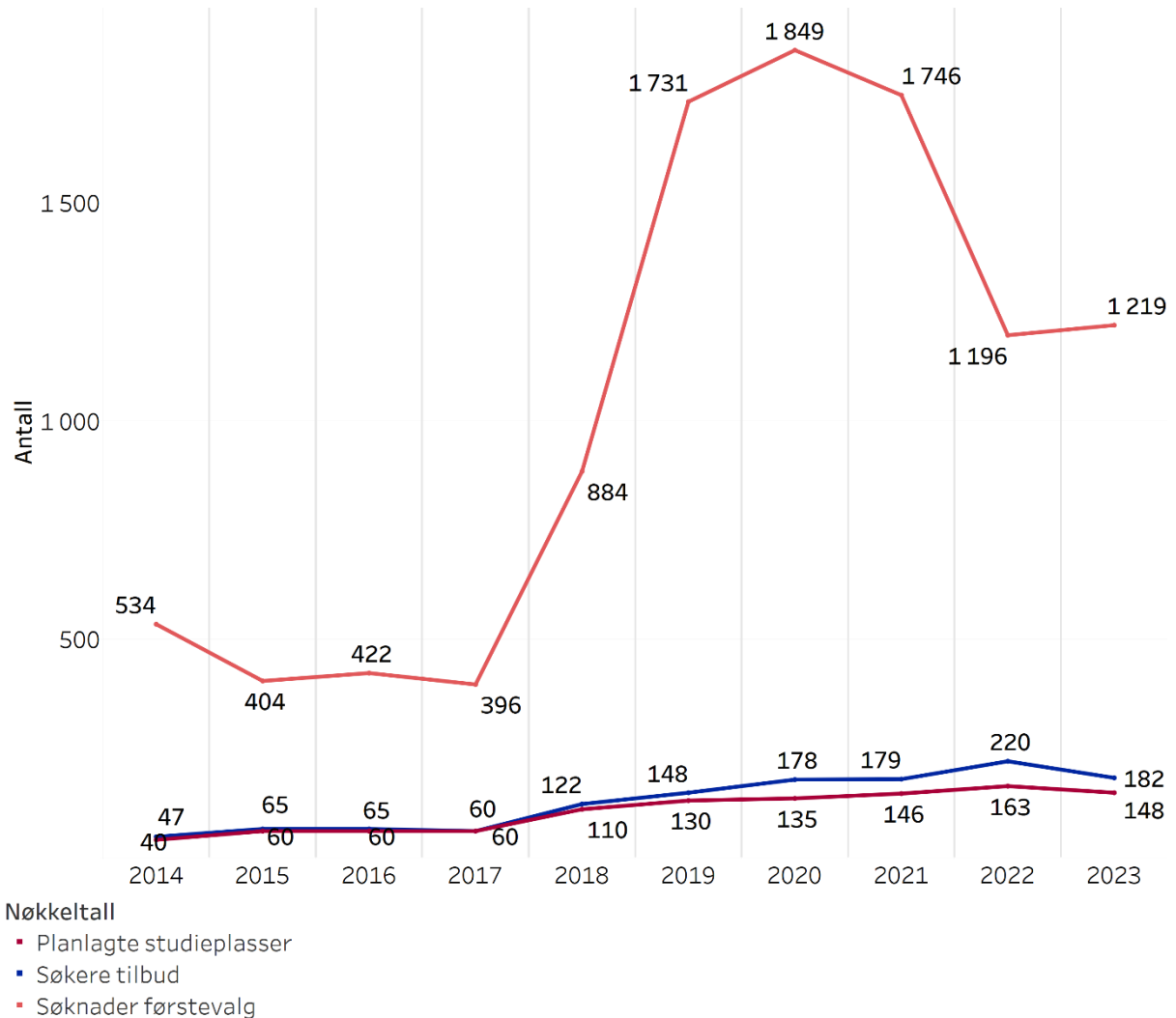
Det er gitt tilbud til 1 995 søkere (ned fra 1 862 i fjor) til 1 087 studieplasser. Det er i år en liten økning i antall tilbud på 7,1 % sammenlignet med fjorårets opptak. I fjor hadde utdanningstypen en nedgang i antall tilbud på 1,7 %. Det er i årets opptak 1,8 søkere med tilbud per studieplass (opp 1,7 fra i fjor).

3.1.4 Opptakstall til paramedisinstudier

Vi ser her på søking til paramedisinutdanninger. Paramedisinutdanninger er ikke en egen utdanningstype, men ligger under utdanningstypen «Helsefag – annet». Ved opptaket i 2023 tilbys det paramedisinutdanninger ved fem læresteder.

Figuren viser utviklingen i planlagte studieplasser, søknader førstevalg og søkere tilbud siden paramedisinutdanninger først ble tilbudt gjennom Samordna opptak i 2014.

Figur 10: Nøkkeltall til paramedisinstudier de siste ti årene

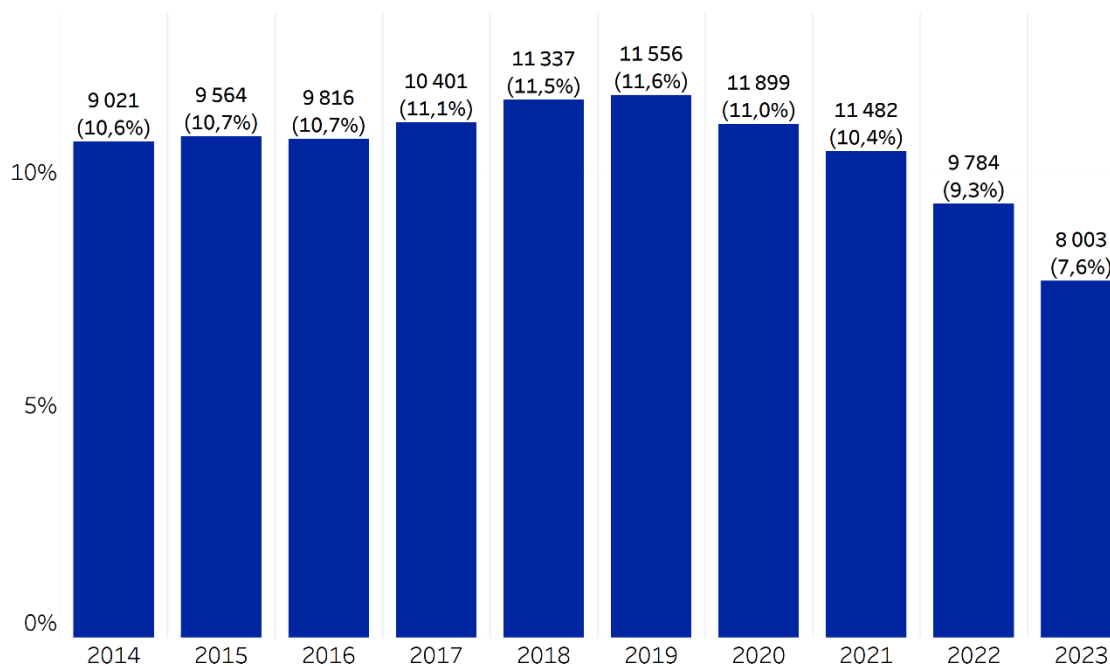
Tabellen viser planlagte studieplasser, søknader førstevalg og søkere tilbud til paramedisinutdanninger fordelt på de ulike lærestedene. Vi ser at paramedisinutdanningene har en liten økning i antall førstevalgsøkere, men en nedgang i antall søkere med tilbud om studieplass.

Tabell 8: Opptakstall til paramedisinutdanninger fordelt på lærested

Lærested	Planlagte studieplasser		Søknader førstevalg			Søkere tilbud		
	2022	2023	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring
HIØ	40		313			54		
NORD		23		96			22	
NTNU	30	30	156	310	98,7%	56	40	-28,6%
OSLOMET	50	52	354	486	37,3%	65	76	16,9%
UIS	20	20	192	175	-8,9%	22	22	0,0%
UIT	23	23	181	152	-16,0%	23	22	-4,3%
Totalt	163	148	1196	1219	1,9%	220	182	-17,3%

3.2 Opptakstall til lærerutdanninger

I år har 8 003 søkere fått tilbud om studieplass på et lærerstudium, mot 9 784 i fjor. I figuren under ser vi tendensen i andel søker med tilbud de siste 10 årene.

Figur 11: Andel søkere med tilbud til et lærerstudium de siste 10 årene

Vi ser av figuren at andelen søkere med tilbud til et lærerstudium har gått ned, sett opp mot totalt antall søkere per år. I år har 7,6 % av alle søkere gjennom Samordna opptak fått tilbud ved et lærerstudium.

Lærerutdanningene omfatter følgende utdanningstyper:

- Grunnskolelærerutdanning for trinn 1-7 (GLU 1-7)
- Grunnskolelærerutdanning for trinn 5-10 (GLU 5-10)
- Lektorutdanning for trinn 8-13 (LEKTOR 8-13)

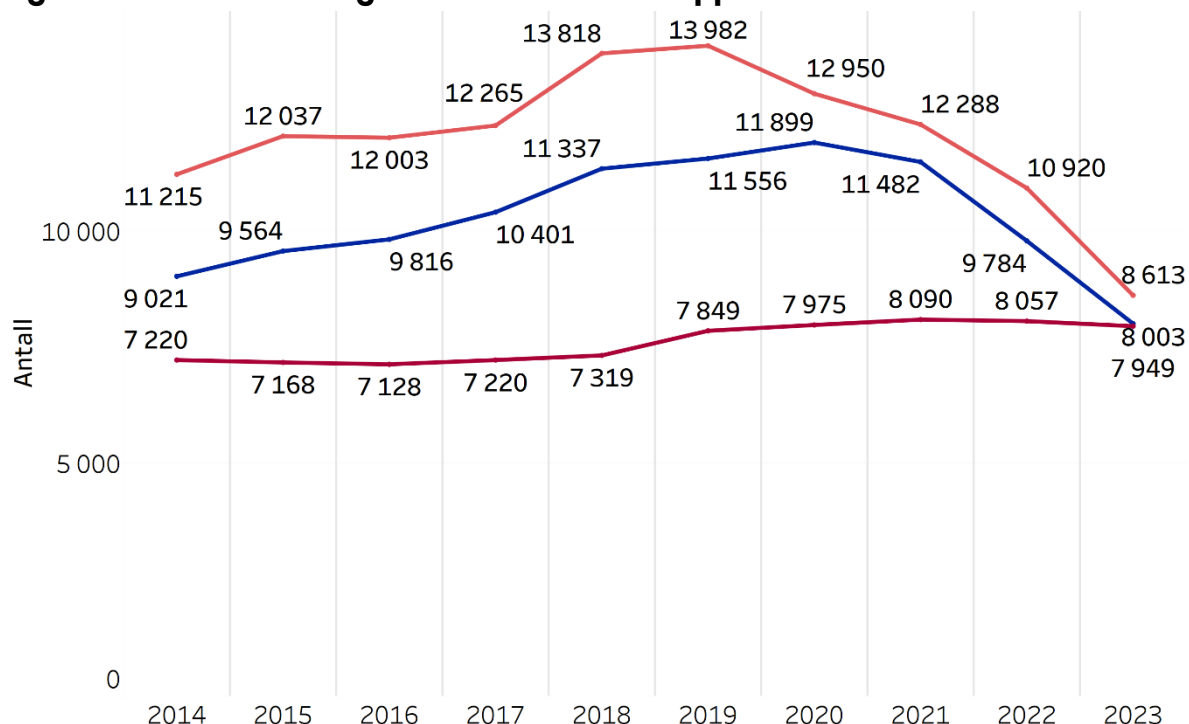
- Barnehagelærerutdanning (BHGLÆRER)
- Yrkesfaglærer (YFAGLÆRER)
- Lærer i praktiske og estetiske fag for trinn 1–13 (LUPE 1–13)
- Lærer – annet (omfatter i år to studier: trafikklærerutdanningene ved Nord universitet og OsloMet – storbyuniversitet. Lærerutdanning for tospråklige ved Universitetet i Agder inngår også i denne utdanningstypen, men ble avlyst i år.

Vi gjør oppmerksom på at opptak til praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) gjøres lokalt ved lærestedene, og ikke gjennom Samordna opptak.

Utdanningsområdet lærer fikk i 2021 en ny utdanningstype, "Lærerutdanning i praktiske og estetiske fag for trinn 1–13" (LUPE1–13), som gradvis erstatter treårig faglærerutdanning i praktiske og estetiske fag frem til 2023. Det er beskrevet mer om denne utdanningstypen i kapittel 3.2.5.

Figuren under viser utviklingen i antall planlagte studieplasser, søknader førstevalg og søkere med tilbud om studieplass for lærerutdanninger for de siste ti årene.

Figur 12: Lærerutdanning – nøkkeltall i hovedopptaket de siste ti årene

Nøkkeltall

- Planlagte studieplasser
- Søknader førstevalg
- Søkere tilbud

Det er i år en nedgang i søkere med tilbud om studieplass på 18,2 %, nedgang i antall førstevalgsøkere på 21,1 % og antall studieplasser er tilsvarende fjoråret.

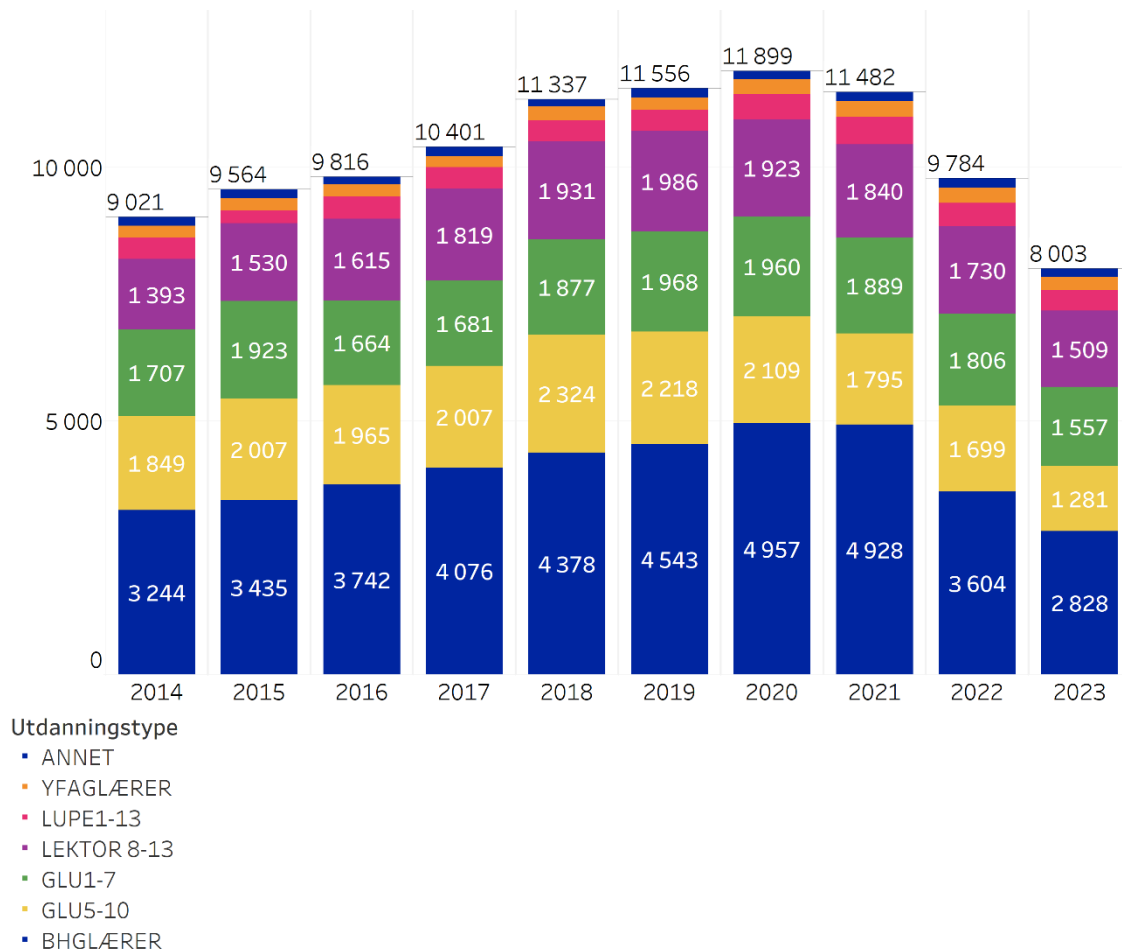
Tabellen under viser antall studieplasser, førstevalgsøkere og søkere med tilbud om studieplass for hver utdanningstype innen lærerutdanningene i år sammenlignet med i fjor.

Tabell 9: Lærerutdanningene – opptakstall fordelt på utdanningstype sammenlignet med i fjor

Utdanningstype	Planlagte studieplasser			Søknader førstevalg			Søkere tilbud		
	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring
ANNET	160	125	-21,9%	440	523	18,9%	189	170	-10,1%
BHGLÆRER	2 730	2 818	3,2%	3 042	2 505	-17,7%	3 604	2 828	-21,5%
GLU1-7	1 579	1 633	3,4%	2 387	1 932	-19,1%	1 806	1 557	-13,8%
GLU5-10	1 642	1 587	-3,3%	1 948	1 271	-34,8%	1 699	1 281	-24,6%
LEKTOR 8-13	1 284	1 219	-5,1%	1 955	1 533	-21,6%	1 730	1 509	-12,8%
LUPEI-13	332	282	-15,1%	598	377	-37,0%	454	396	-12,8%
YFAGLÆRER	330	285	-13,6%	550	472	-14,2%	302	262	-13,2%
Totalt	8 057	7 949	-1,3%	10 920	8 613	-21,1%	9 784	8 003	-18,2%

Figuren under viser søkere med tilbud til lærerutdanningen fordelt på de ulike utdanningstypene for de siste ti årene.

Figur 13: Søkere med tilbud til lærerutdanningene fordelt på utdanningstyper de siste ti årene

Vi omtaler endringer innen hver utdanningstype innenfor lærerutdanningene senere i dette kapittelet.

Fra og med opptaket 2022 ble det innført et nytt alternativ i det spesielle opptakskravet til grunnskolelærer og 5-årig lektorutdanning. Det nye kravet er:

- gjennomsnittskarakter 3 eller bedre i norsk (393 timer) og
- gjennomsnittskarakter 3 eller bedre i matematikk (224 timer) og
- minst 40 skolepoeng

For søkere som ikke dekker kravet om minst 40 skolepoeng, gjelder fortsatt følgende krav:

- gjennomsnittskarakter 3 eller bedre i norsk (393 timer) og
- gjennomsnittskarakter 4 eller bedre i matematikk (224 timer) og
- minst 35 skolepoeng

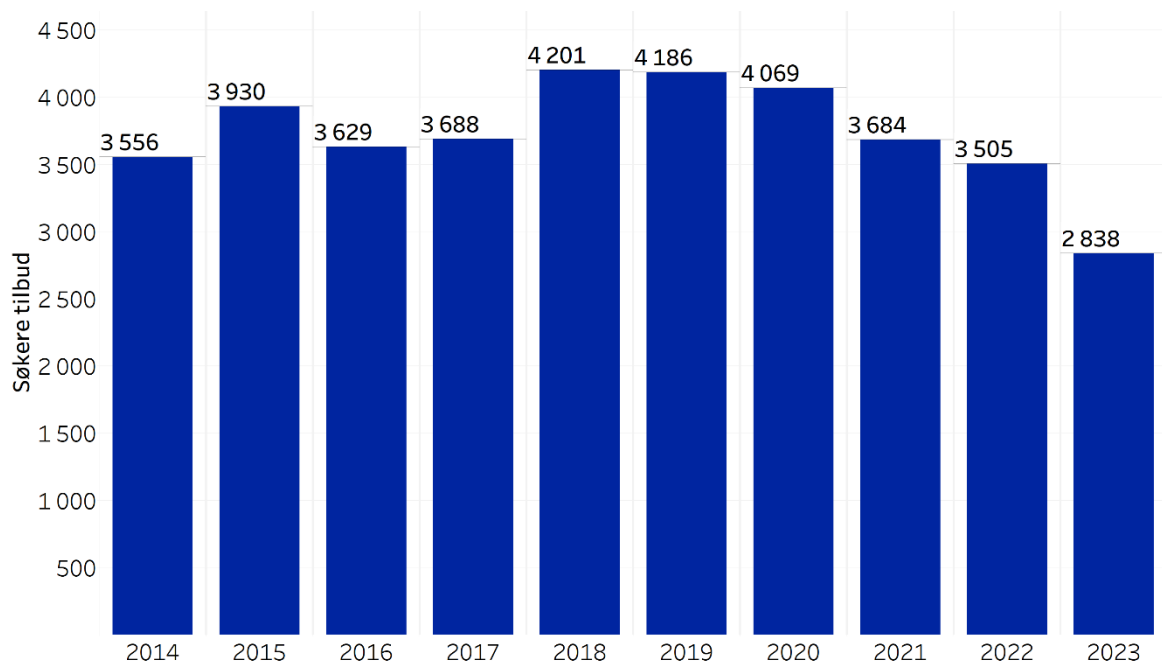
3.2.1 Opptakstall til grunnskolelærerutdanning

Fra og med 2010 har søkere til grunnskoleutdanningene hatt anledning til å velge mellom «grunnskolelærerutdanning for 1-7» (GRL1-7) og «grunnskolelærerutdanning for 5-10» (GRL5-10).

Vi ser her på opptakstall til grunnskolelærerutdanningene GRL1-7 og GRL5-10 samlet.

Figuren under viser utviklingen i antall søkere med tilbud til grunnskolelærerutdanninger de siste ti årene.

Figur 14: Søkere med tilbud til grunnskolelærerutdanningene de siste ti årene

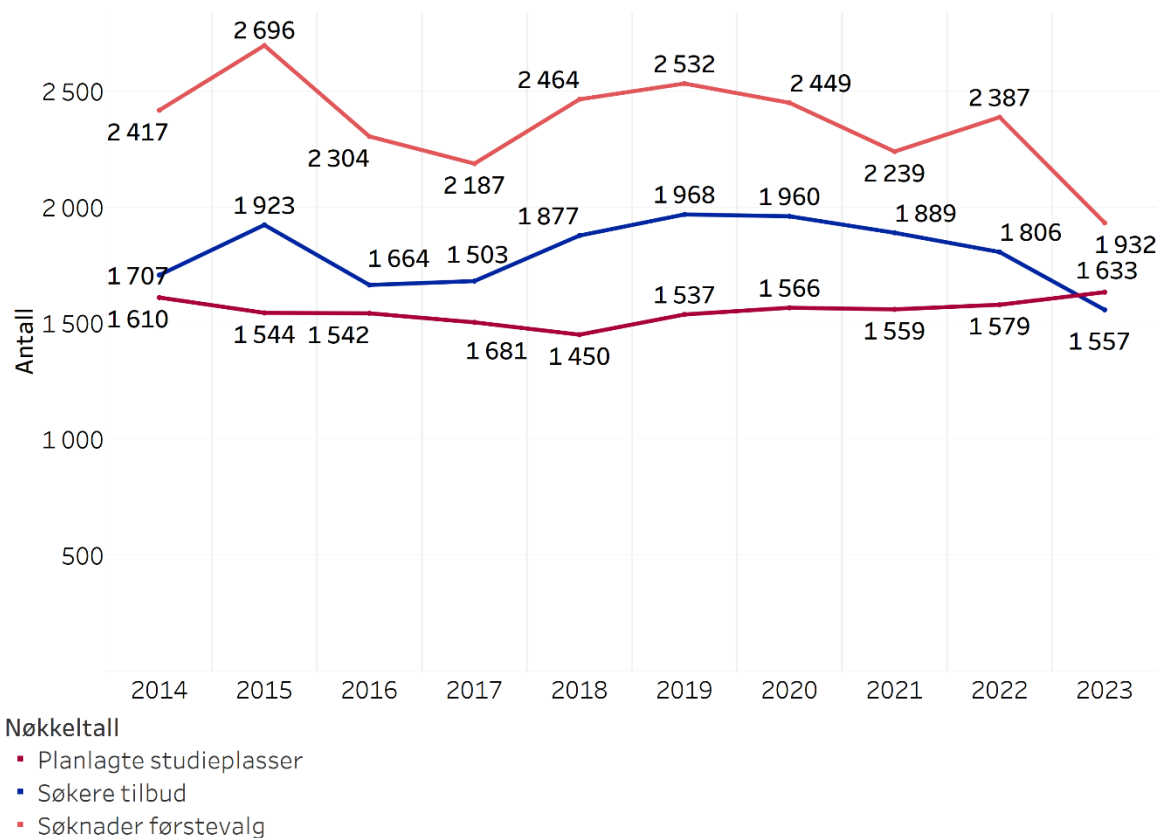
3.2.1.1 Opptakstall til GLU1-7

Utdanningstypen GLU1-7 har en nedgang i antall førstevalgssøkere og antall tilbud gitt til søkere i år.

- Det er i år gitt 1 557 tilbud om studieplass (ned fra 1 806 i fjor) til 1 633 studieplasser.
- Det er en prosentvis nedgang i antall tilbud gitt til grunnskolelærerutdanningen 1-7. trinn på 13,8 % fra i fjor. Dette tilsvarer 249 færre tilbud.
- Det er 1,0 søker med tilbud per plass.

Figuren under viser antall førstevalgsøkere, tilbud gitt og studieplasser for GLU1-7 de siste ti årene.

Figur 15: Grunnskolelærerutdanningen 1-7. trinn - nøkkeltall i hovedopptaket de siste ti årene

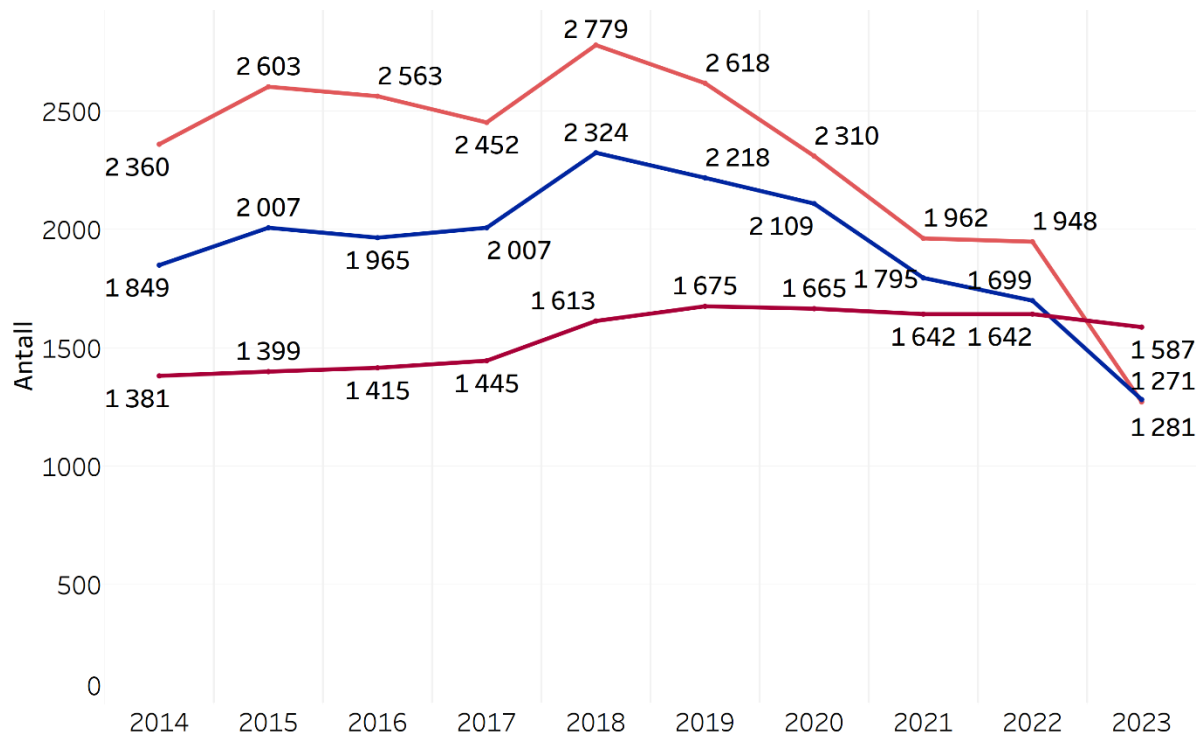
3.2.1.2 Opptakstall til GLU5-10

Utdanningstypen GLU5-10 har fortsatt en nedgang i antall tilbud gitt til søkere.

- Det er i år gitt 1 281 tilbud om studieplass (ned fra 1 699 i fjor) til 1 587 studieplasser.
- Vi ser i år en prosentvis nedgang i antall tilbud gitt til grunnskolelærerutdanningen 5-10. trinn på 24,6 %. Dette tilsvarer 418 færre tilbud.
- Det er 0,8 søkere med tilbud per plass

Figuren under viser antall førstevalgsøkere, tilbud og studieplasser for GLU5-10 de siste ti årene.

Figur 16: Grunnskolelærerutdanningen 5-10. trinn - nøkkeltall til hovedopptaket de siste ti årene

Nøkkeltall

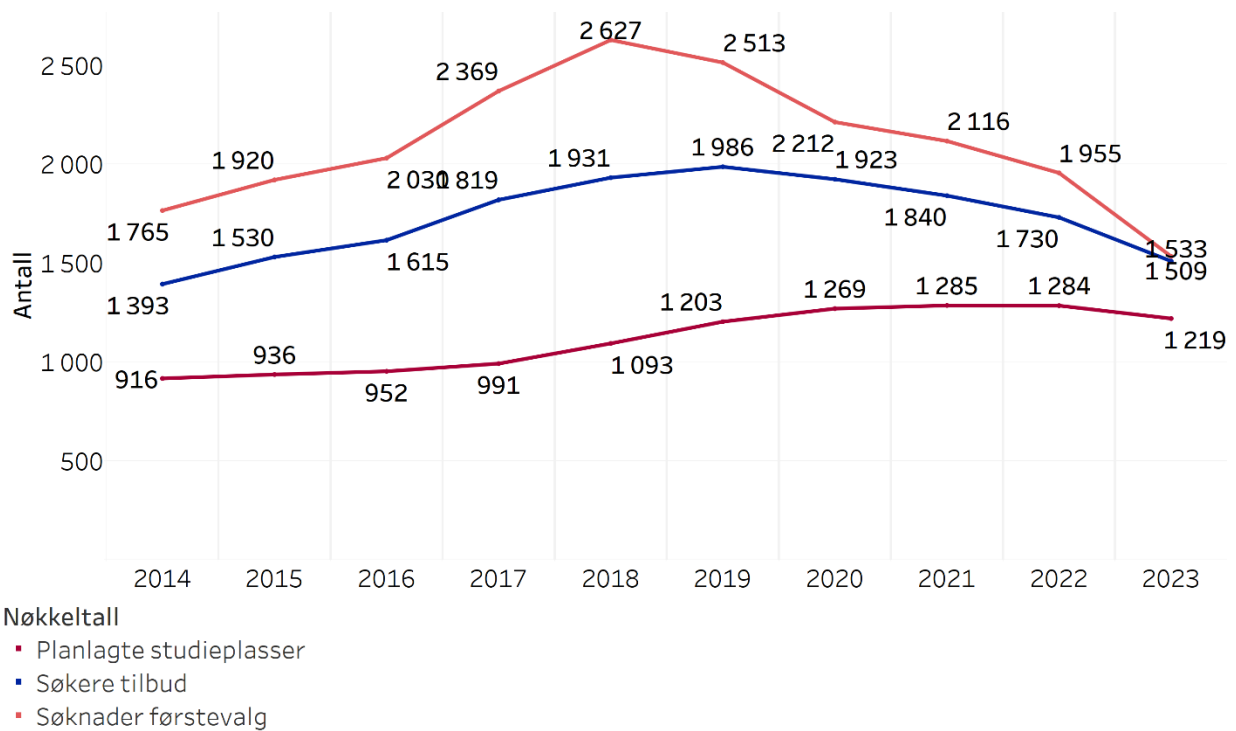
- Planlagte studieplasser
- Søkere tilbud
- Søknader førstevalg

3.2.2 Opptakstall til lektorutdanning for trinn 8-13

- Det er i år gitt tilbud til 1 509 søkere (ned fra 1 730 i fjor) fordelt på 1 219 studieplasser.
- Det er en nedgang i tilbud gitt på 12,8 %. Det tilsvarer 221 færre tilbud.
- Det er 1,2 søkere med tilbud per studieplass.

Figuren under viser antall førstevalgsøkere, tilbud om studieplass og studieplasser til lektorutdanningen de siste ti årene.

Figur 17: Lektorutdanning for trinn 8-13 – nøkkeltall i hovedopptaket de siste ti årene

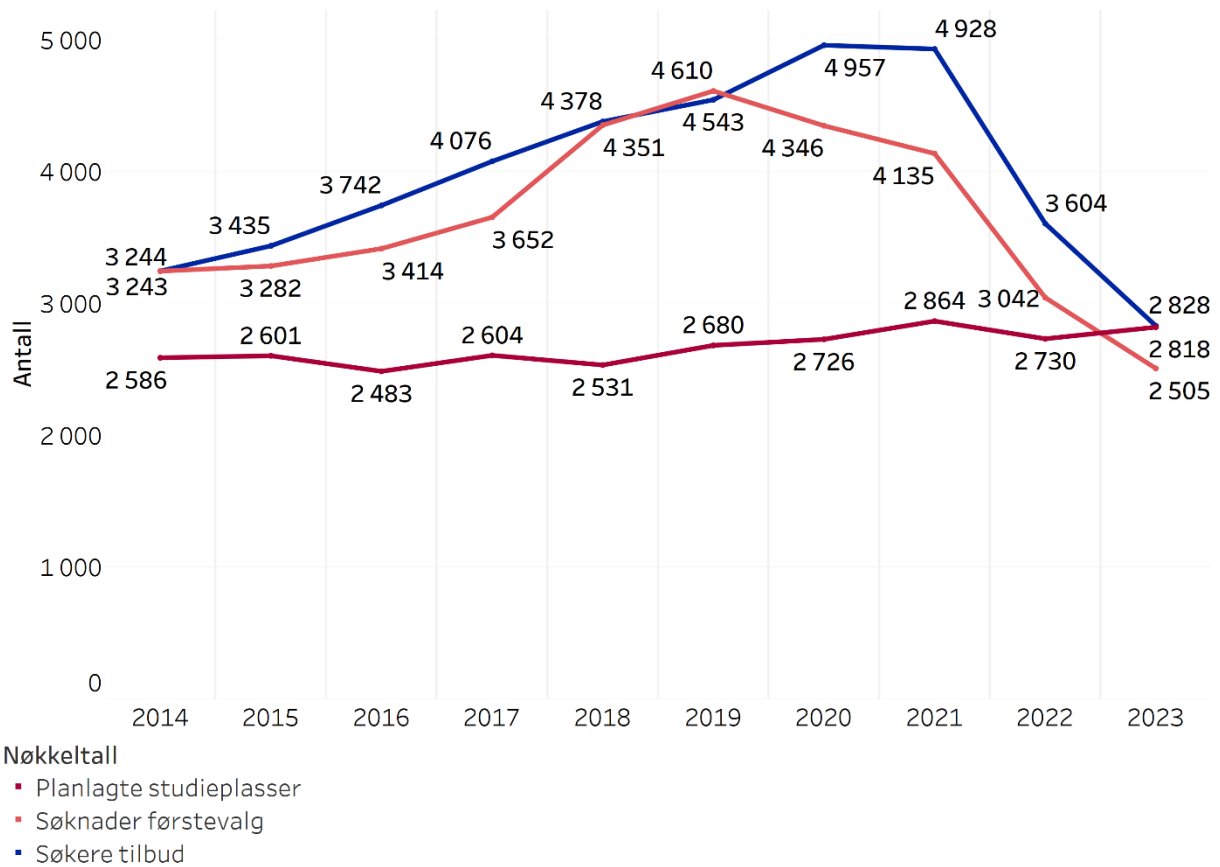

3.2.3 Opptakstall til barnehagelærerutdanninger

- Det er i år gitt tilbud til 2 828 søkere (ned fra 3 604 i fjor) til 2 730 studieplasser.
- Det er en prosentvis nedgang i antall tilbud gitt på 21,5 %. Dette tilsvarer 776 færre tilbud.
- Det er 1,0 søkere med tilbud per studieplass.

Figuren under viser antall tilbud gitt, førstevalgsøkere og studieplasser til barnehagelærerutdanningen de siste ti årene.

Figur 18: Banehagelærerutdanningen – nøkkeltall i hovedopptaket de siste ti årene

3.2.4 Opptakstall til yrkesfaglærerutdanning

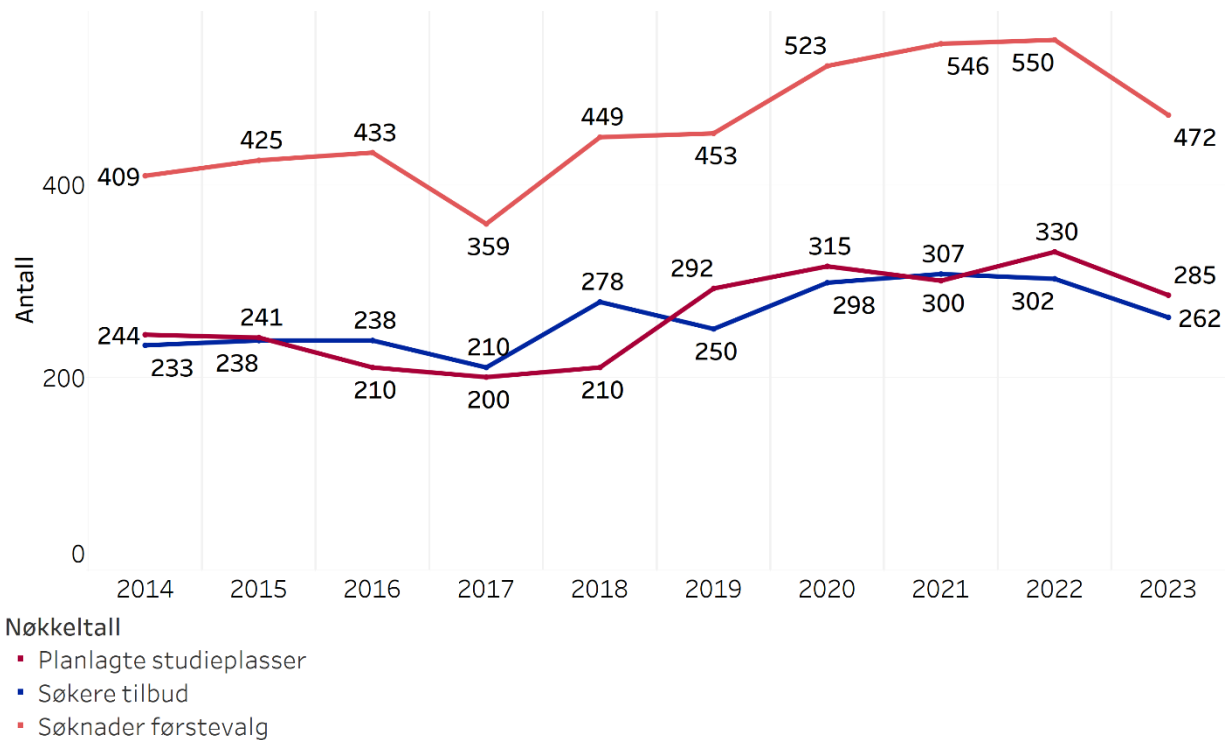
Yrkesfaglærerutdanning faller inn under utdanningstypen «yfaglærer».

Utdanningen gir kompetanse for å undervise i relevante fag på ungdomstrinnet og i videregående skole.

- Det er gitt tilbud til 262 søkere (302 i fjor) til 285 studieplasser.
- Det er en prosentvis nedgang i antall tilbud gitt på 13,3 %. Dette tilsvarer 40 færre tilbud.
- Det er 0,9 søkere med tilbud per studieplass.

Figuren under viser antall førstevalgsøkere, tilbud gitt og studieplasser til yrkesfaglærerutdanningene de siste ti årene.

Figur 19: Yrkesfaglærerutdanning – nøkkeltall i hovedopptaket de siste ti årene

3.2.5 Opptakstall til femårig lærerutdanning i praktiske og estetiske fag

Utdanningstypen «faglærerutdanning» var en treårig lærerutdanning som kvalifiserer for undervisning på trinn 1-13. Utdanningen er avviklet og erstattet av en femårig utdanning. I 2023 har alle som tilbyr lærerutdanning i praktiske og estetiske fag gått over til den femårige utdanningen. Siste opptak til den treårige faglærerutdanningen var i 2022.

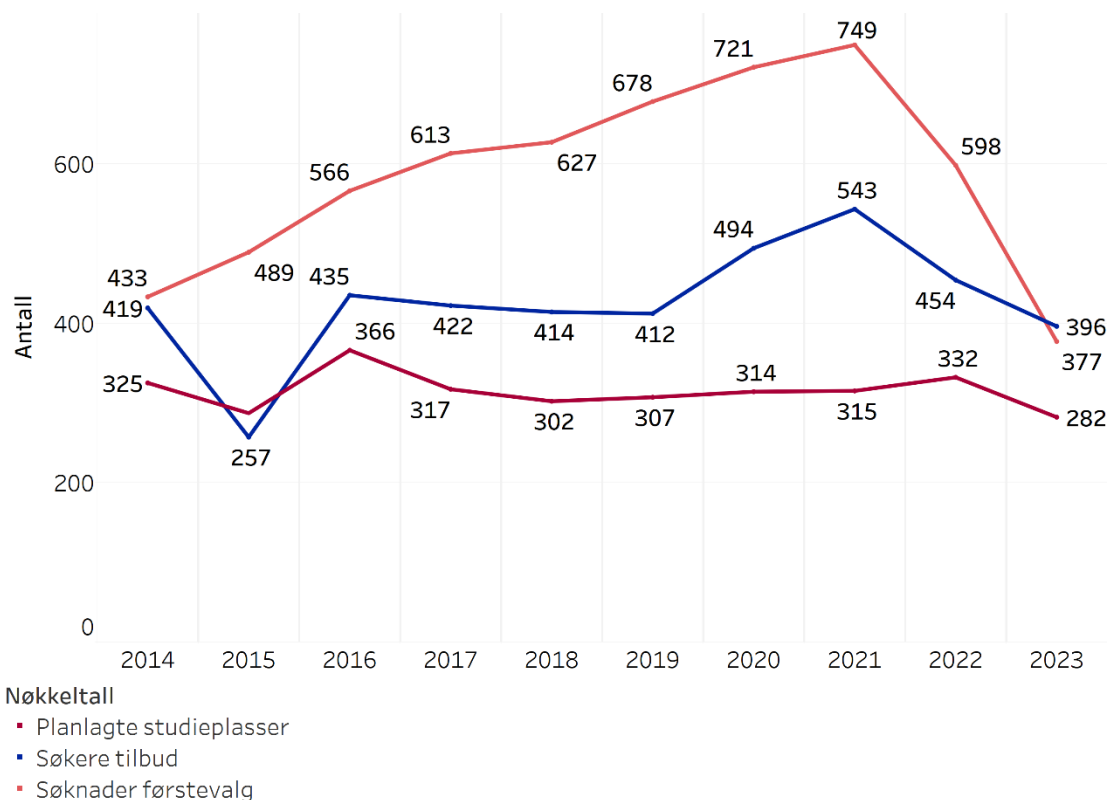
Den femårige utdanningen Lærerutdanning i praktiske og estetiske fag for trinn 1-13 (Lærer 1-13, utdanningstype LUPE1-13) gir undervisningskompetanse i inntil tre fag på trinnene 1-13.

Selv om LUPE1-13 er ny utdanningstype fra 2021, og utdanningen er gått fra en treårig utdanning til en femårig utdanning, velger vi å se på faglærerutdanningen samlet.

- Det er gitt tilbud til 396 søkere (454 i fjor) til 377 studieplasser.
- Det er en prosentvis nedgang i antall tilbud gitt på 13,3 %. Dette tilsvarer 40 færre tilbud.
- Det er 1,4 søkere med tilbud per studieplass.

Figuren under viser antall førstevalgsøkere, tilbud gitt og studieplasser til faglærerutdanningen og lærer 1-13. trinn de siste ti årene.

Figur 20: Nøkkeltall fordelt på faglærer og lærer 1-13. trinn de siste ti årene

Grunnen til lave tilbudstall i 2015 var fordi det fra dette opptaket ble innført skjerpede opptakskrav for faglærerutdanningen.

3.3 Opptakstall til teknologiske fag

Utdanningsområdet omfatter følgende utdanningstyper:

- Ingeniør (treårige ingeniørstudier)
- Siving (femårige ingeniørstudier)
- Maritim (maritime studier)
- Arkitekt (arkitektstudier)
- Annet (øvrige teknologistudier)

Søker- og opptakstallene til ingeniørutdanning gjennom Samordna opptak gir ikke et fullstendig bilde av opptak til disse utdanningene. Det skyldes at mange ikke søker gjennom Samordna opptak fordi studenter tas opp lokalt via Y-vei og tre-semesterordning med tidligere studiestart og sommertermin.

Vi gjør også oppmerksom på at informasjonsteknologiske studier er skilt ut i eget utdanningsområde, «Informasjonsteknologi».

Tabellen under viser antall studieplasser, førstevalgsøkere og tilbud gitt for utdanningsområdet "Teknologiske fag" de siste to årene.

Tabell 10: Teknologiske fag – opptakstall fordelt på utdanningstype sammenlignet med i fjor

Utdanningstype	Planlagte studieplasser			Søknader førstevalg			Søkere tilbud		
	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring
ANNET	511	447	-12,5%	1 482	1 421	-4,1%	1 055	924	-12,4%
ARKITEKT	160	140	-12,5%	1 371	1 388	1,2%	250	214	-14,4%
INGENIØR	3 525	3 482	-1,2%	5 302	5 141	-3,0%	4 192	4 103	-2,1%
MARITIM	175	190	8,6%	568	642	13,0%	386	447	15,8%
SIVING	2 488	2 355	-5,3%	5 128	5 699	11,1%	3 967	4 076	2,7%
Totalt	6 859	6 614	-3,6%	13 851	14 291	3,2%	9 850	9 764	-0,9%

Teknologiske fag opplevde en økning i antall førstevalgsøkere, men en liten nedgang i antall søkere med tilbud om studieplass. Dette kan ses i sammenheng med at det også er en nedgang i planlagte studieplasser.

3.3.1 Opptakstall til integrert master i teknologi (siving)

Utdanningstypen «siving» består av 5-årige integrerte masterstudier innenfor teknologi (tidligere sivilingeniørstudier). Denne utdanningstypen har nest flest tilbud gitt til søkere innenfor utdanningsområdet.

Vi ser i år at det er:

- Gitt tilbud til 4 076 søkere (opp fra 3 967 i fjor) fordelt på 2 355 studieplasser (ned fra 2 488 i fjor).
- Dette er en økning i tilbud gitt på 2,8 % fra i fjor, og det tilsvarer 109 flere tilbud.
- Det er ved årets opptak 1,7 søkere med tilbud per studieplass, opp fra 1,6 som det har vært de siste seks årene.

3.3.2 Opptakstall til ingeniør (treårig bachelor)

Utdanningstypen «ingeniør» består av treårig bachelorstudier innenfor teknologiske fag. Denne utdanningstypen har flest antall studieplasser og tilbud gitt innenfor utdanningsområdet.

Vi ser i år at det er:

- Gitt tilbud til 4 103 søkere (ned fra 4 192 i fjor) fordelt på 3 482 studieplasser (ned fra 3 525 i fjor).
- Det er en prosentvis nedgang i antall tilbud gitt på 2,1 %. Dette tilsvarer 89 færre tilbud.
- Det er 1,2 søkere med tilbud per studieplass, tilsvarende i fjor.

Det finnes i tillegg lokale opptak via Y-vei og TRES (tresemesterordning) til ingeniørutdanning utenom Samordna opptak. Disse er ikke omfattet av denne statistikken.

3.4 Opptakstall til informasjonsteknologi

Informasjonsteknologi er skilt ut som eget utdanningsområde. Vi gjør oppmerksom på at en god del studier innenfor utdanningsområdet «Teknologiske fag» i stor grad inneholder IKT-rettede fag, dette gjelder spesielt for ingeniørstudiene. Enkelte andre IKT-fag inngår også i studier innenfor utdanningsområdene «Realfag» og «Mediefag». Vi omtaler IKT-studier uavhengig av utdanningsområde i kapittel 3.6.

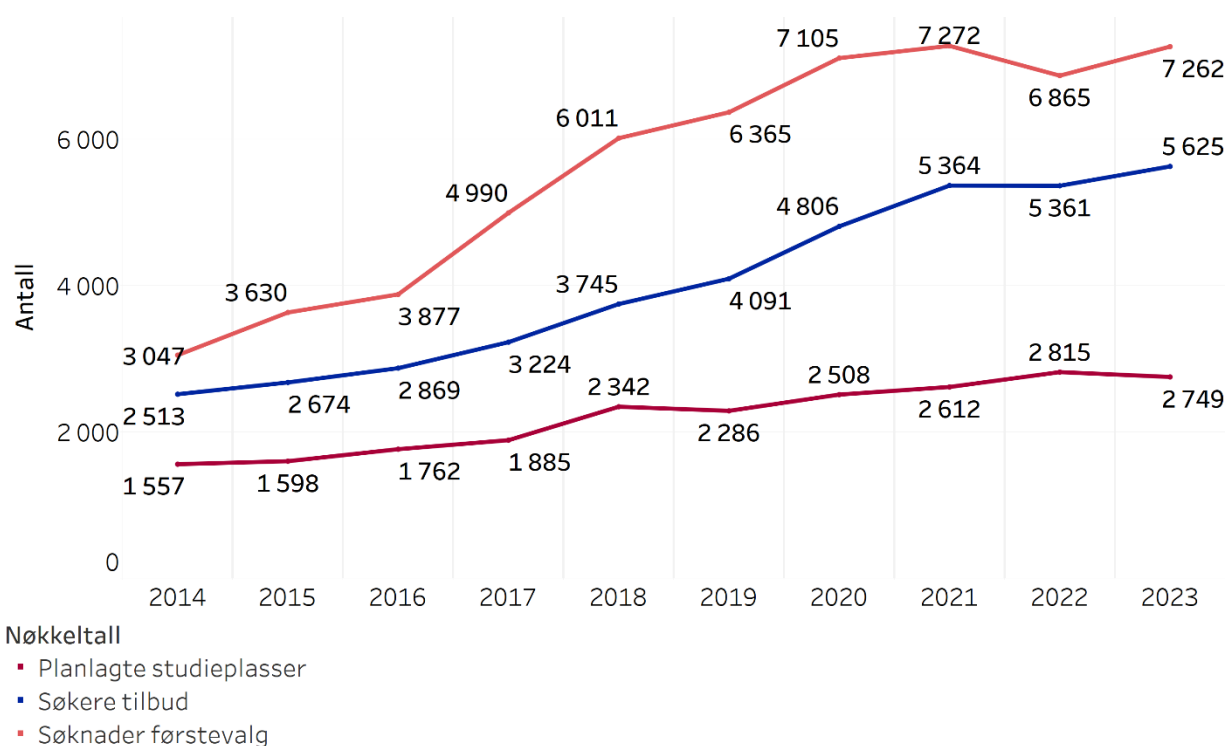
I år har 5,4 % av alle søkere med tilbud fått tilbud ved et studium innenfor informasjonsteknologi (opp fra 5,1 % i fjor).

Det er i år:

- Gitt tilbud til 5 625 søkere (opp fra 5 361 i fjor) fordelt på 2 749 studieplasser.
- Det er ved årets opptak 2,0 søkere med tilbud per studieplass. I fjor var det 1,9 søkere med tilbud per studieplass.

Figuren under viser utviklingen i førstevalgsøkere, søkere med tilbud og studieplasser til informasjonsteknologi de siste ti årene.

Figur 21: Nøkkeltall til informasjonsteknologi de siste ti årene

Tabellen under viser planlagte studieplasser, antall førstevalgsøkere, antall søkere med tilbud og prosentvis endring for alle disse fra året før for informasjonsteknologistudier.

Tabell 11: Opptakstall sammenlignet med i fjor til informasjonsteknologi fordelt på lærested

Lærested	Planlagte studieplasser			Søknader førstevalg			Søkere tilbud		
	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring
HIM	250	250	0,0%	433	541	24,9%	621	742	19,5%
HINN	20	20	0,0%	55	31	-43,6%	57	39	-31,6%
HIØ	205	185	-9,8%	380	366	-3,7%	446	424	-4,9%
HVL	100	105	5,0%	156	201	28,8%	180	182	1,1%
NTNU	469	478	1,9%	1 260	1 442	14,4%	830	900	8,4%
OSLOMET	100	100	0,0%	520	501	-3,7%	225	238	5,8%
UIA	192	192	0,0%	585	541	-7,5%	405	414	2,2%
UIB	384	304	-20,8%	1 025	938	-8,5%	714	693	-2,9%
UIO	763	698	-8,5%	1 634	1 804	10,4%	1 260	1 273	1,0%
UIT	67	87	29,9%	85	100	17,6%	120	115	-4,2%
USN	265	330	24,5%	732	797	8,9%	503	605	20,3%
Totalt	2 815	2 749	-2,3%	6 865	7 262	5,8%	5 361	5 625	4,9%

Med unntak av HINN, HiØ, UiB og UiT opplever alle lærestedene en oppgang i antall tilbud gitt til søkere ved årets opptak. Økningen i antall tilbud gitt ved HiM og USN skyldes en generell økning i tilbud til søkere på alle studier innenfor utdanningsområdet.

3.5 Opptakstall til realfag

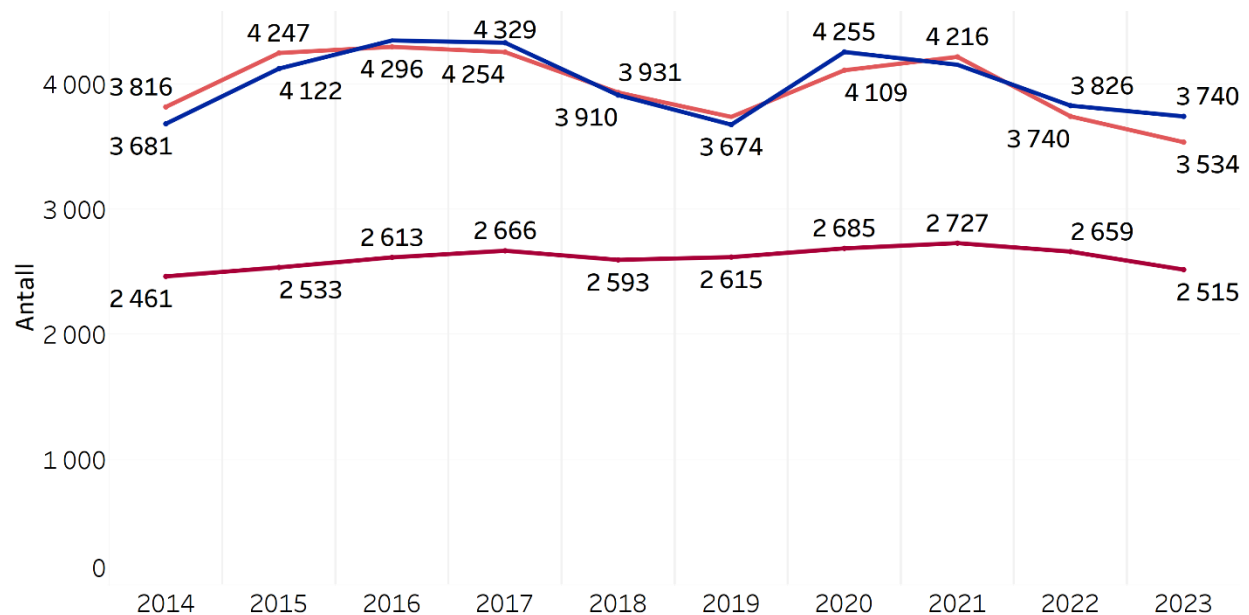
I år har 3,6 % av alle søkere med tilbud fått tilbud ved et realfagsstudium.

Eksempler på realfagsstudier er Biologi, Fysikk og Matematikk.

- Det er gitt tilbud til 3 740 søkere (ned fra 3 826 i fjor) fordelt på 2 515 studieplasser.
- Det er en nedgang i antall tilbud gitt på 2,3 % fra i fjor. Dette er en nedgang på 86 tilbud.
- Det er ved årets opptak 1,5 søkere med tilbud per studieplass.

Figuren viser utviklingen i førstevalgsøkere, søkere med tilbud og studieplasser til realfagsstudier de siste ti årene.

Figur 22: Nøkkeltall til realfag de siste ti årene

Nøkkeltall

- Planlagte studieplasser
- Søkere tilbud
- Søknader førstevalg

3.6 Opptakstall til IKT

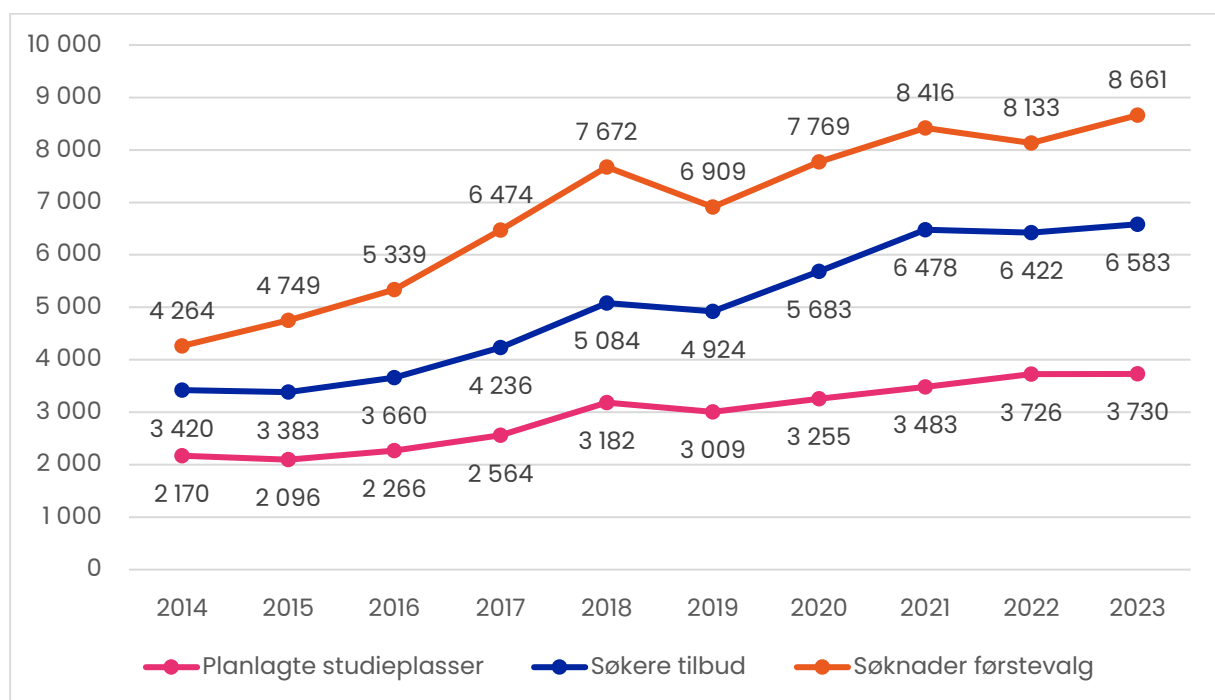
Vi ser her på søking til studier innen IKT. IKT er ingen egen utdanningstype, men ligger under ulike utdanningsområder som teknologiske fag, informasjonsteknologi, realfag og mediefag. Vi har derfor samlet disse studiene under ett, slik at det enklere skal kunne se utviklingen innenfor IKT-feltet.

I år har 6,3 % av alle søkere med tilbud fått tilbud ved et IKT-rettet studium.

- Det er gitt tilbud til 6 583 søkere (opp fra 6 422 i fjor) fordelt på 3 730 studieplasser.
- Det er en økning i antall tilbud gitt på 2,5 % fra i fjor. Dette er en økning på 161 tilbud.
- Det er ved årets opptak 1,8 søkere med tilbud per studieplass.

Figuren viser utviklingen i førstevalgsøkere, søkere med tilbud og studieplasser til IKT-studier de siste ti årene.

Figur 23: Nøkkeltall til IKT de siste ti årene

Figuren viser at det har vært en jevn økning i både studieplasser, førstevalgsøkere og søkere med tilbud til IKT-rettede studier de siste ti årene. Det har aldri før vært så mange studieplasser, førstevalgsøkere eller søkere med tilbud, som det er i år.

3.7 Samfunnsfag

Utdanningsområdet "Samfunnsfag" er ved årets hovedopptak det tredje største utdanningsområdet (etter «Helsefag» og «Økonomisk-administrative fag») når det kommer til antall førstevalgsøkere og søkere med tilbud om studieplass. Totalt 15 679 søkere har valgt et studium innenfor området som sitt førstevalg. Dette utgjør 11,6 % av alle søkere (opp fra 11,3 i fjor).

Utdanningsområdet samfunnsfag omfatter et bredt spektrum av studier, og det tilbys 126 studier innenfor dette området (ned fra 128 studier i fjor).

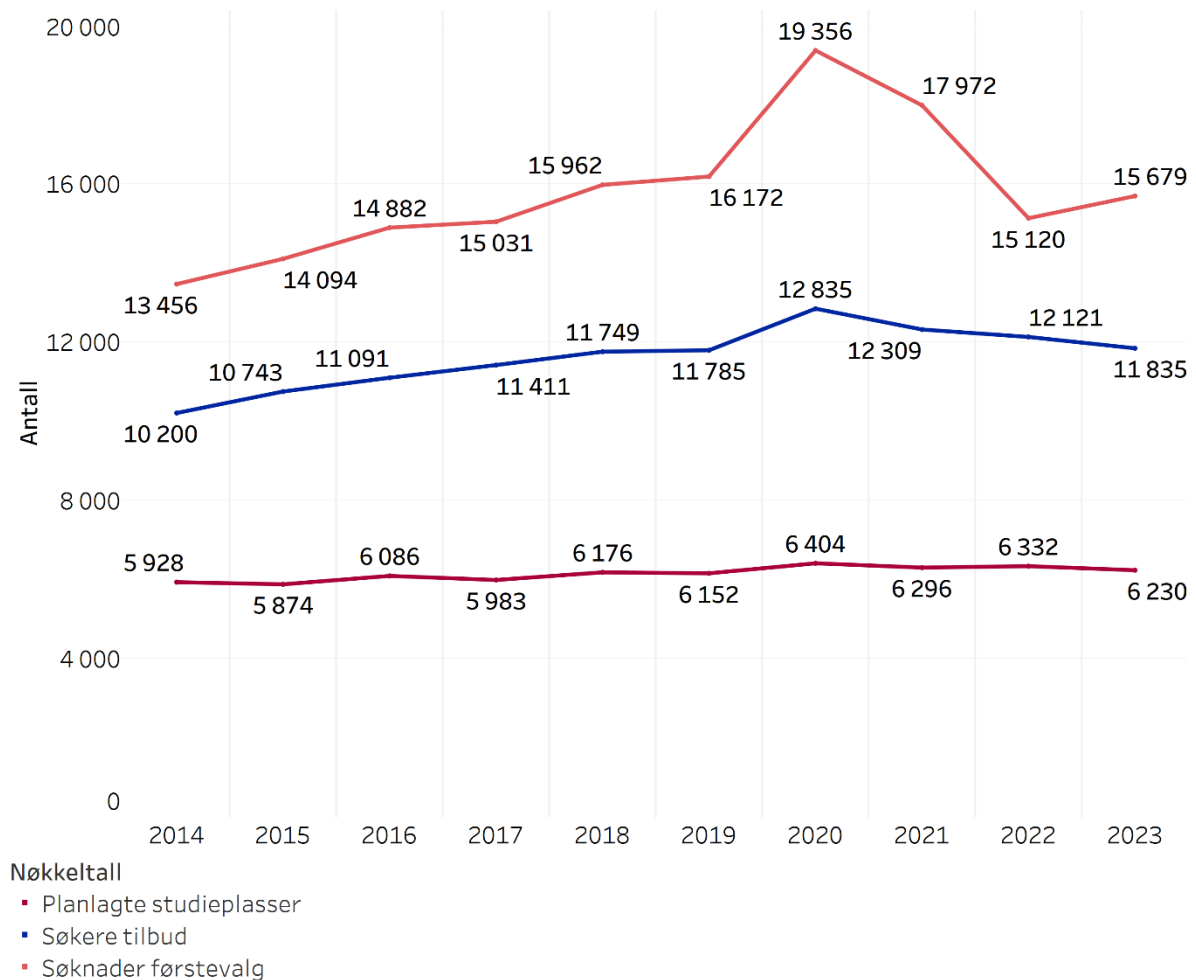
Samfunnsfagstudier med flest søkere inkluderer blant annet «Kriminologi», «Psykologi, bachelor», «Psykologi, profesjonsstudium» og «Statsvitenskap».

Det er i år:

- Gitt tilbud til 11 835 søkere (ned fra 12 121 i fjor) til 6 230 studieplasser (ned fra 6 332 i fjor)
- Det er en nedgang i antall tilbud på 2,4 % fra i fjor. Dette tilsvarer 286 færre tilbud.
- Det er 1,9 søkere med tilbud per studieplass, tilsvarende i fjor.

Figuren under viser utviklingen i antall førstevalgsøkere, søkere med tilbud og studieplasser til samfunnsfag de siste ti årene.

Figur 24: Nøkkeltall til samfunnsfag de siste ti årene

3.7.1 Opptakstall til profesjonsstudium i psykologi

Profesjonsstudiet i psykologi er kategorisert under utdanningsområdet «samfunnsfag». Det har vært interesse knyttet til kjønnsfordelingen på psykologi. Dette studiet tilbys i år ved fire læresteder.

Det blir gitt 1 kjønnsponng til mannlige søkere til profesjonsutdanningen i psykologi ved Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo, Norges teknisk-naturvitenskapelig universitet (NTNU) og UiT – Norges arktiske universitet.

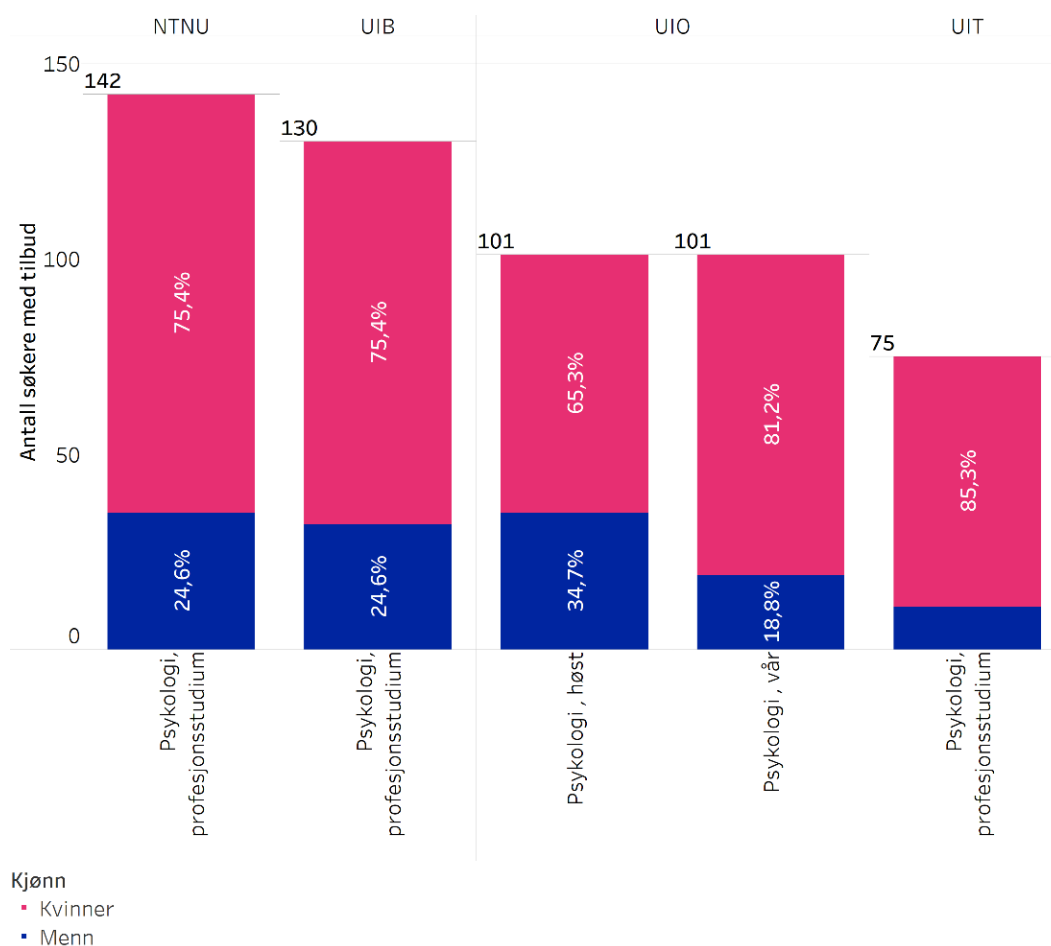
Tabellen under gir en oversikt over antall førstevalgsøkere fordelt på henholdsvis kvinnelige og mannlige søkere til de ulike profesjonsstudiene i psykologi.

Tabell 12: Antall søkere med tilbud fordelt på kjønn til profesjonsstudier i psykologi

Lærested	Studienavn	2022			2023		
		Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
NTNU	Psykologi, profesjonsstudium	90	42	132	107	35	142
UIB	Psykologi, profesjonsstudium	114	36	150	98	32	130
UIO	Psykologi, høst	76	37	113	66	35	101
	Psykologi, vår	90	30	120	82	19	101
UIT	Psykologi, profesjonsstudium	93	17	110	64	11	75
Totalt		463	162	625	417	132	549

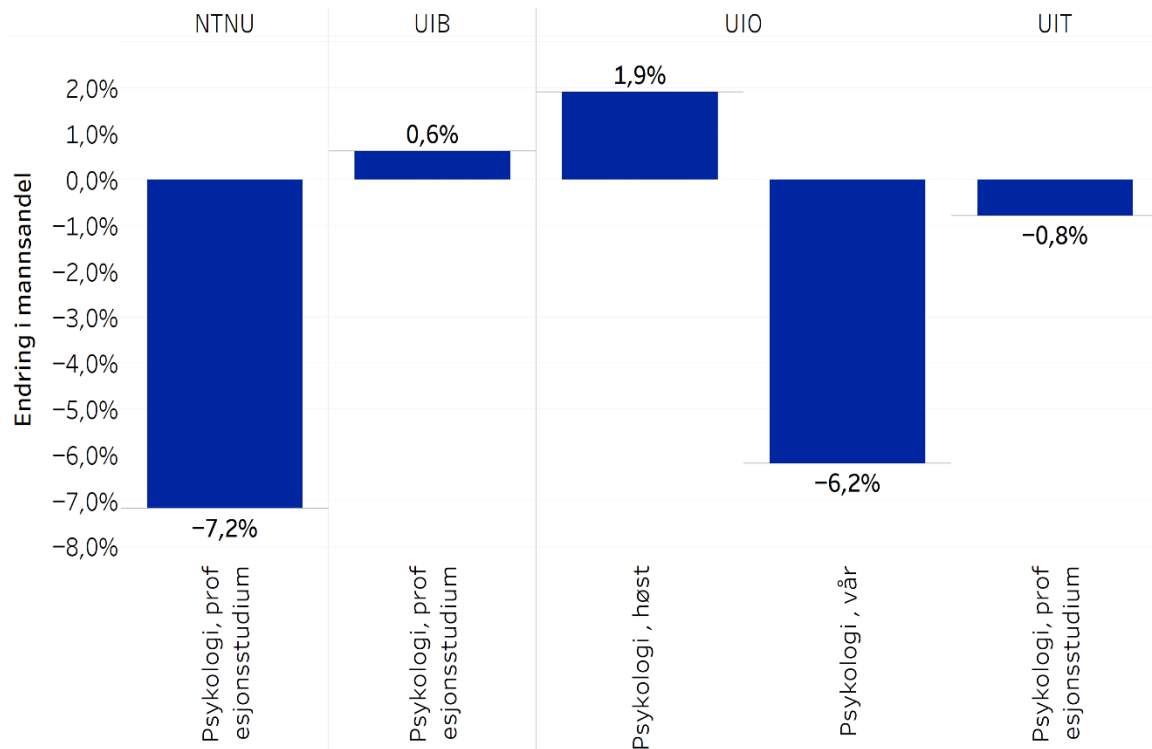
Figuren under viser kjønnsfordelingen til søkere med tilbud om studieplass til profesjonsstudiene i psykologi.

Figur 25: Kjønnfordeling søkere med tilbud om studieplass til profesjonsstudiet i psykologi

Figuren under viser endringen i mannsandel blant søkere med tilbud til de ulike profesjonsstudiene i psykologi. Studiene er rangert som over, fra studiet med størst mannsandel til lavest.

Figur 26: Endring fra i fjor i andel mannlige søkere med tilbud til profesjonsstudier i psykologi

Vi ser av figuren at andelen mannlige søkere med tilbud til profesjonsstudier i psykologi har en nedgang fra i fjor på både NTNU, UiO, høst og UiT. Profesjonsstudiet ved UiB og UiO, vår er de eneste studiene som har en økning i prosentandel mannlige søkere med tilbud.

3.8 Opptakstall til økonomisk-administrative fag

Utdanningsområdet "økonomisk-administrative fag" ("ØKADM") er det andre største utdanningsområdet etter «helsefag». I år har 19,2 % (opp fra 16,7 % i fjor) av alle søkere med tilbud fått tilbud om studieplass innenfor dette utdanningsområdet. Til tross for at søkingen til studier gjennom SO som ventet har avtatt noe etter to år med pandemi, ser det ut til at dette utdanningsområdet holder seg stabilt høyt, både når vi ser på antall førstevalgsøkere og søkere med tilbud om studieplass.

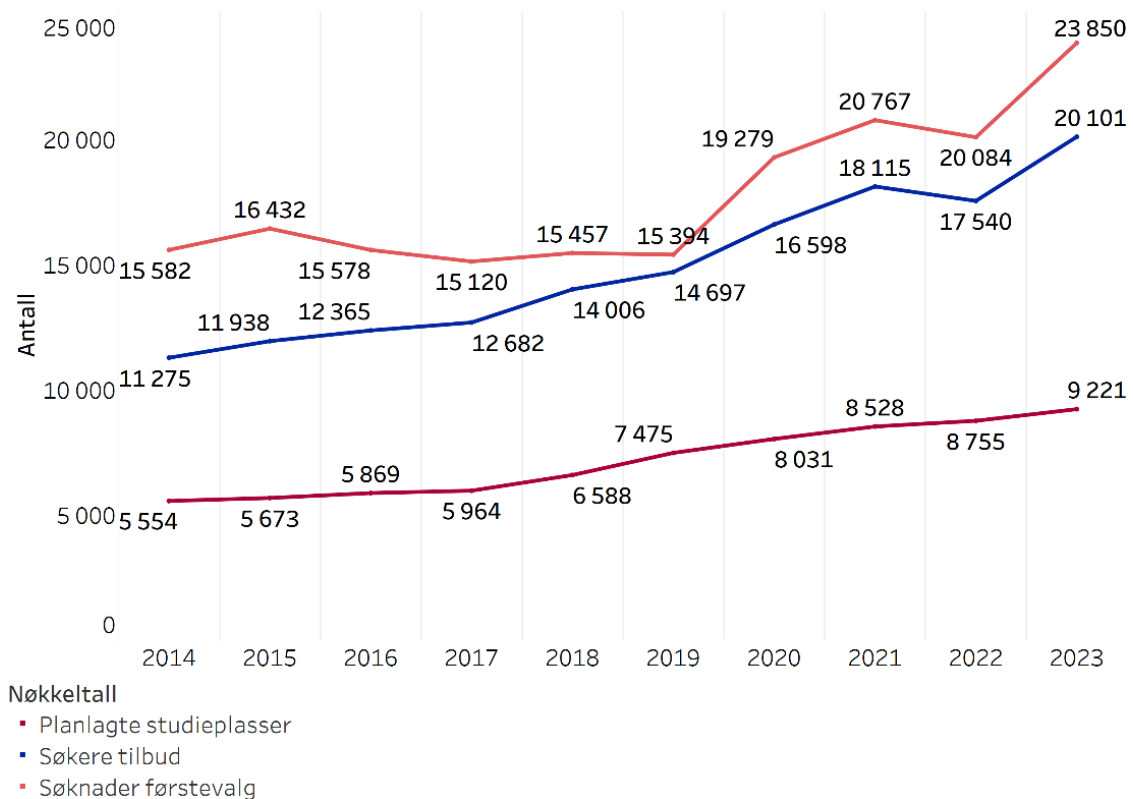
Det er i år:

- Gitt tilbud til 20 101 søkere (opp fra 17 540 i fjor) til 8 785 søkere (opp fra 8 528 i fjor).

- Det er en økning i antall gitte tilbud på 14,6 % fra i fjor. Dette tilsvarer 2 561 flere tilbud.
- Det er i år 2,2 søkere med tilbud per studieplass. I fjor var det 2,0 søkere per studieplass.

Figuren under viser utviklingen av førstevalgsøkere, søkere med tilbud og studieplasser til økonomisk-administrative studier de siste ti årene.

Figur 27: Nøkkeltall til økonomisk-administrative studier de siste ti årene

3.9 Opptakstall til utdanningsområdet jus

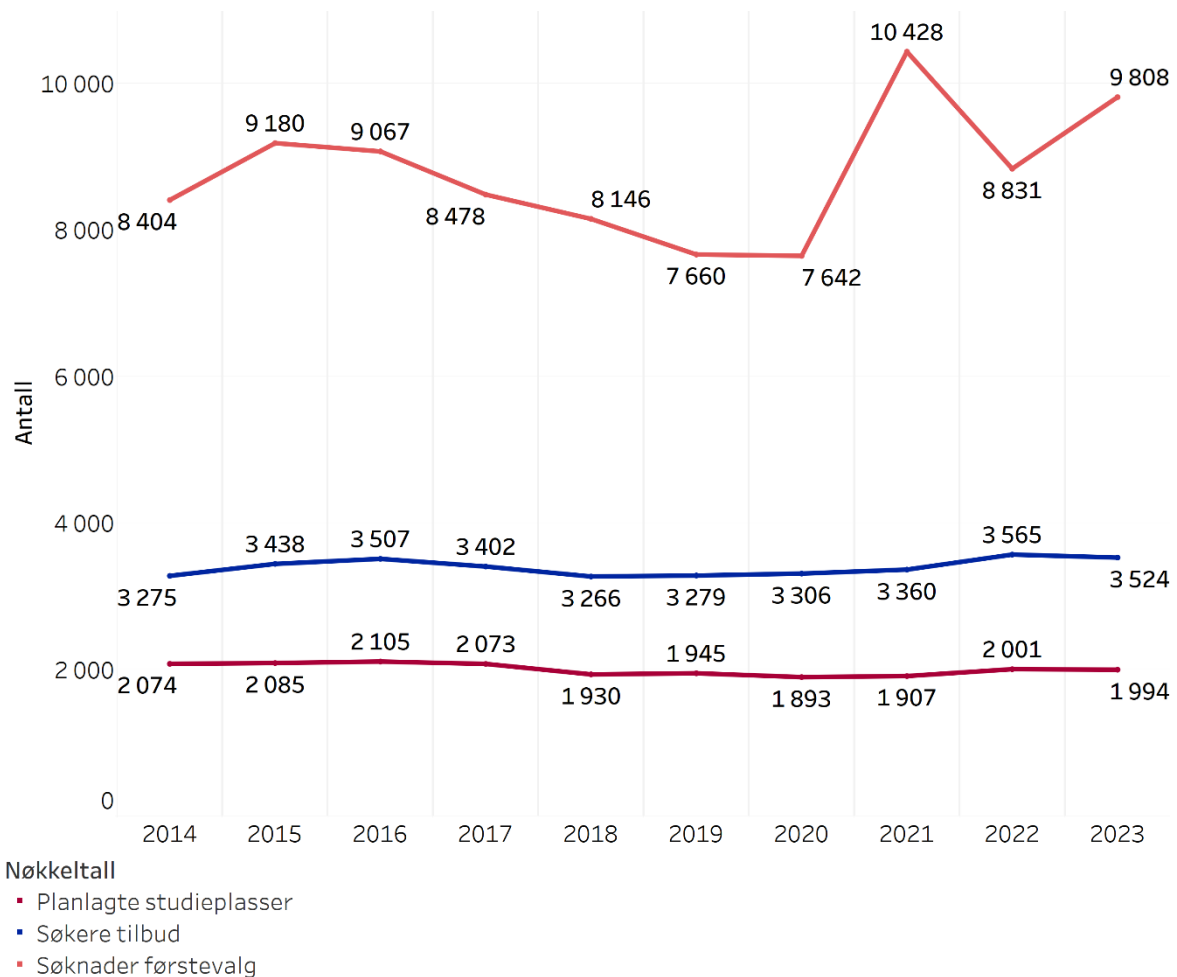
I år har 3,4 % av alle søkere med tilbud fått tilbud om studier på utdanningsområdet «jus». Dette inkluderer også søkere til Politihøgskolen (PHS).

Det er i år:

- Gitt tilbud til 3 524 søkere (ned fra 3 565 i fjor) til 1 994 studieplasser (ned fra 2 001 i fjor).
- Det er en marginal nedgang i antall søkere med tilbud på 1,2 % fra i fjor. Dette tilsvarer 41 færre tilbud.
- Det er i år 1,8 søkere med tilbud per studieplass. Dette er tilsvarende som i fjor.

Figuren under viser utvikling i antall førstevalgsøkere, søkere med tilbud og studieplasser til juridiske fag de siste ti årene.

Figur 28: Nøkkeltall til juridiske fag de siste ti årene

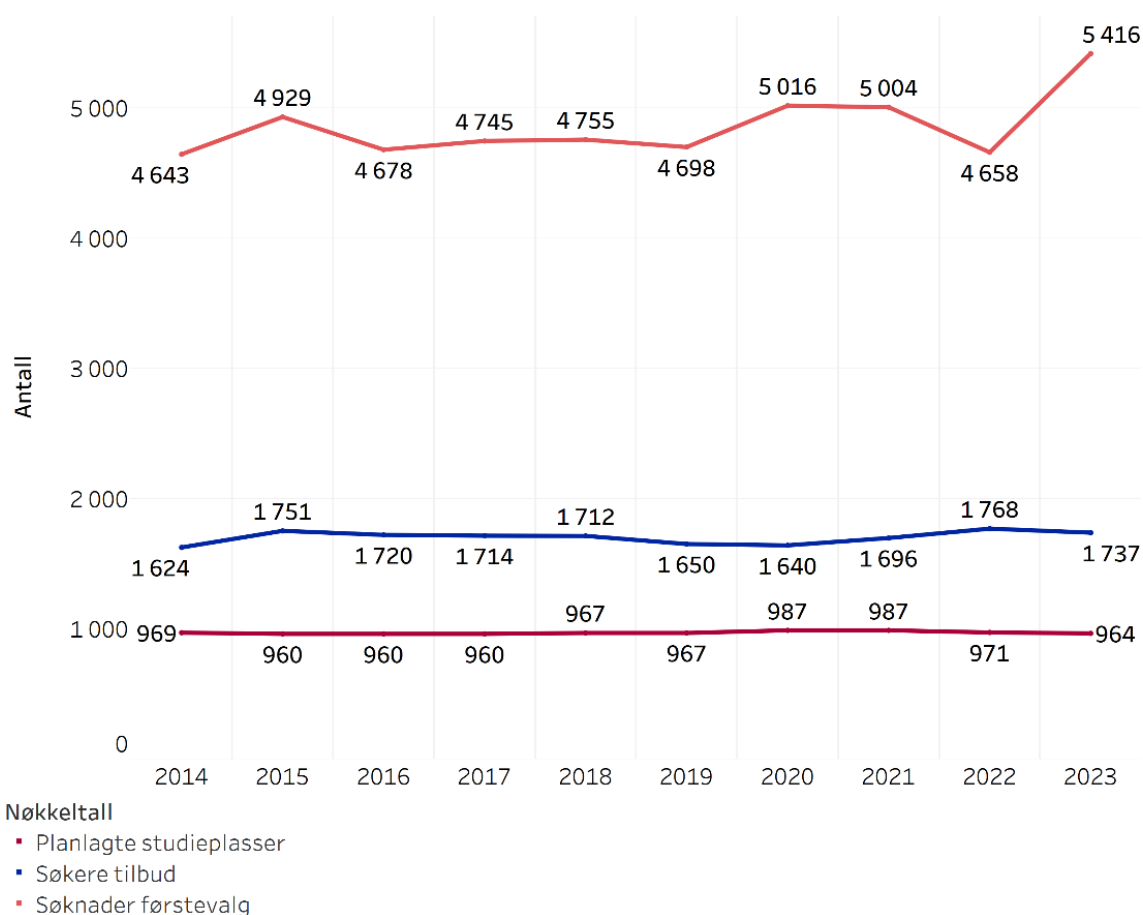

3.9.1 Søking til rettsvitenskap (master)

Det tilbys fire integrerte mastergradsstudier i rettsvitenskap, ett ved UiB, ett ved UiT og to ved UiO med oppstart høst og vår.

Figuren under viser antall førstevalgsøkere, søkere med tilbud og studieplasser de siste ti årene.

Figur 29: Nøkkeltall til rettsvitenskap de siste ti årene

Det er ved årets opptak en marginal nedgang i antall søkere med tilbud på 1,8 % fra i fjor. Dette tilsvarer 31 færre tilbud enn i fjor.

Tabellen under viser antall førstevalgssøkere, søkere med tilbud, studieplasser og endringen de to siste årene på de ulike rettsvitenskapstudiene.

Tabell 13: Antall planlagte studieplasser, søknader førstevalg og søkere tilbud fordelt på rettsvitenskapstudier

Lærested	Planlagte studieplasser			Søknader førstevalg			Søkere tilbud		
	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring
UIT	150	150	0,0 %	478	591	23,6 %	320	320	0,0 %
UIB	384	380	-1,0 %	1 739	1 916	10,2 %	700	707	1,0 %
UIO, høst	224	224	0,0 %	1 734	2 096	20,9 %	390	380	-2,6 %
UIO, vår	213	210	-1,4 %	707	813	15,0 %	358	330	-7,8 %
Totalt	971	964	-0,7 %	4 658	5 416	16,3 %	1 768	1 737	-1,8 %

3.10 Øvrige utdanningsområder

Det er i tillegg til utdanningsområdene som allerede er omtalt i dette kapittelet, åtte andre utdanningsområder. Tabellen under inneholder utvalgte opptakstall for disse resterende områdene ved fjorårets, og årets hovedopptak.

Tabell 14: Nøkkeltall sammenlignet med i fjor for øvrige utdanningsområder

Utdannings-område	Planlagte studieplasser			Søknader førstevalg			Søkere tilbud		
	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring
ESTETISK	1 534	1 549	1,0%	2 887	2 877	-0,3%	2 480	2 447	-1,3%
HISTORIE	3 347	3 459	3,3%	3 807	3 585	-5,8%	4 774	4 561	-4,5%
IDRETT	1 489	1 578	6,0%	2 818	2 832	0,5%	3 268	3 009	-7,9%
LAND- OG HAVBRUK	624	599	-4,0%	1 064	1 064	0,0%	996	1 083	8,7%
MEDIEFAG	1 548	1 644	6,2%	4 115	4 221	2,6%	3 221	3 321	3,1%
PEDFAG	1 351	1 426	5,6%	2 284	2 386	4,5%	2 987	2 869	-4,0%
REISELIV	352	301	-14,5%	350	418	19,4%	575	564	-1,9%
SPRÅK	3 134	3 170	1,1%	4 527	4 406	-2,7%	5 050	4 978	-1,4%

«Land og havbruk» er det utdanningsområdet med høyest prosentvis økning i søkere med tilbud i årets opptak med 8,7 %, mens «idrett» er det utdanningsområdet med mest nedgang med 7,9 %.

4 Opptakstall til læresteder som inngår i det samordnede opptaket

Vi ser i dette kapittelet på opptakstall fordelt på de ulike lærestedene som inngår i det samordnede opptaket. En oversikt over alle læresteder som inngår i det samordnede opptaket finnes på:

<https://www.samordnaopptak.no/info/kontakt/kontakt-laerestedene/>

Tabellen under viser utvalgte opptakstall og den prosentvise endringen fra i fjor per lærested etter hovedopptaket 2022 sammenlignet med hovedopptaket 2021.

Tabell 15: Opptakstall i hovedopptaket til lærestedene 2021-2022

Lærested	Planlagte studieplasser			Søknader førstevalg			Søkere tilbud		
	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring
AHO	140	110	-21,40 %	1 269	1 293	1,90 %	140	110	-21,40 %
AHS	255	230	-9,80 %	335	294	-12,20 %	336	347	3,30 %
DMMH	400	400	0,00 %	418	290	-30,60 %	517	337	-34,80 %
FIH	265	300	13,20 %	127	154	21,30 %	164	182	11,00 %

HIM	810	957	18,10 %	1 369	1 722	25,80 %	1 825	2 373	30,00 %
HINN	4 194	4 085	-2,60 %	9 017	8 316	-7,80 %	7 462	6 724	-9,90 %
HIØ	1 747	1 581	-9,50 %	3 594	2 969	-17,40 %	3 119	2 806	-10,00 %
HVL	3 885	3 889	0,10 %	7 295	7 082	-2,90 %	6 478	6 053	-6,60 %
HVO	849	888	4,60 %	1 090	1 045	-4,10 %	1 231	1 166	-5,30 %
LDH	260	262	0,80 %	635	734	15,60 %	370	440	18,90 %
MF	242	230	-5,00 %	167	140	-16,20 %	293	219	-25,30 %
NHH	500	500	0,00 %	2 053	2 157	5,10 %	904	861	-4,80 %
NIH	265	315	18,90 %	1 004	1 205	20,00 %	626	789	26,00 %
NLA	1 192	1 352	13,40 %	1 157	1 297	12,10 %	1 879	2 189	16,50 %
NMBU	1 133	1 405	24,00 %	2 619	3 630	38,60 %	1 772	3 670	107,10 %
NORD	3 136	2 979	-5,00 %	4 435	4 129	-6,90 %	4 388	4 326	-1,40 %
NTNU	9 811	9 553	-2,60 %	23 143	23 734	2,60 %	17 538	17 200	-1,90 %
OSLOMET	4 730	5 129	8,40 %	13 421	13 996	4,30 %	8 602	9 267	7,70 %
PHS	500	500	0,00 %	1 794	2 043	13,90 %	535	539	0,70 %
SA/SH	44	85	93,20 %	28	47	67,90 %	18	28	55,60 %
UIA	3 545	3 480	-1,80 %	6 267	6 154	-1,80 %	5 621	5 308	-5,60 %
UIB	4 399	4 189	-4,80 %	10 713	10 592	-1,10 %	8 721	8 071	-7,50 %
UIO	6 428	6 244	-2,90 %	17 161	18 456	7,50 %	11 448	11 584	1,20 %
UIS	2 470	2 380	-3,60 %	6 047	5 816	-3,80 %	4 749	4 330	-8,80 %
UIT	6 066	6 107	0,70 %	7 942	8 491	6,90 %	7 949	7 512	-5,50 %
USN	4 157	4 470	7,50 %	7 834	6 844	-12,60 %	6 905	6 591	-4,50 %
VID	1 077	1 137	5,60 %	2 658	2 152	-19,00 %	1 626	1 596	-1,80 %

Med en økning på 107,1 % skiller NMBU seg ut i prosentvis endring i søkere med tilbud om studieplass fra året før. I fjor fikk 1 772 søkere tilbud om studieplass ved NMBU, mens i år får 3 670 søkere tilbud. En stor del av denne økningen skyldes det nye nettstudiet «Bærekraftig økonomi og ledelse, deltid» ved NMBU, som ga 1478 tilbud til 200 planlagte studieplasser.

Andre læresteder med stor prosentvis økning fra året før i antall søkere med tilbud er Sámi allaskuvla / Samisk høgskole (SA/SH) (55,6 %), Høgskolen i Molde (HIM) (30 %) og Norges Idrettshøgskole (NIH) (26 %). Denne økningen kan knyttes til nye studier ved lærestedene. Blant annet tilbyr HIM et nytt nettbasert årsstudium i Logistikk som de har gitt 453 søkere tilbud til.

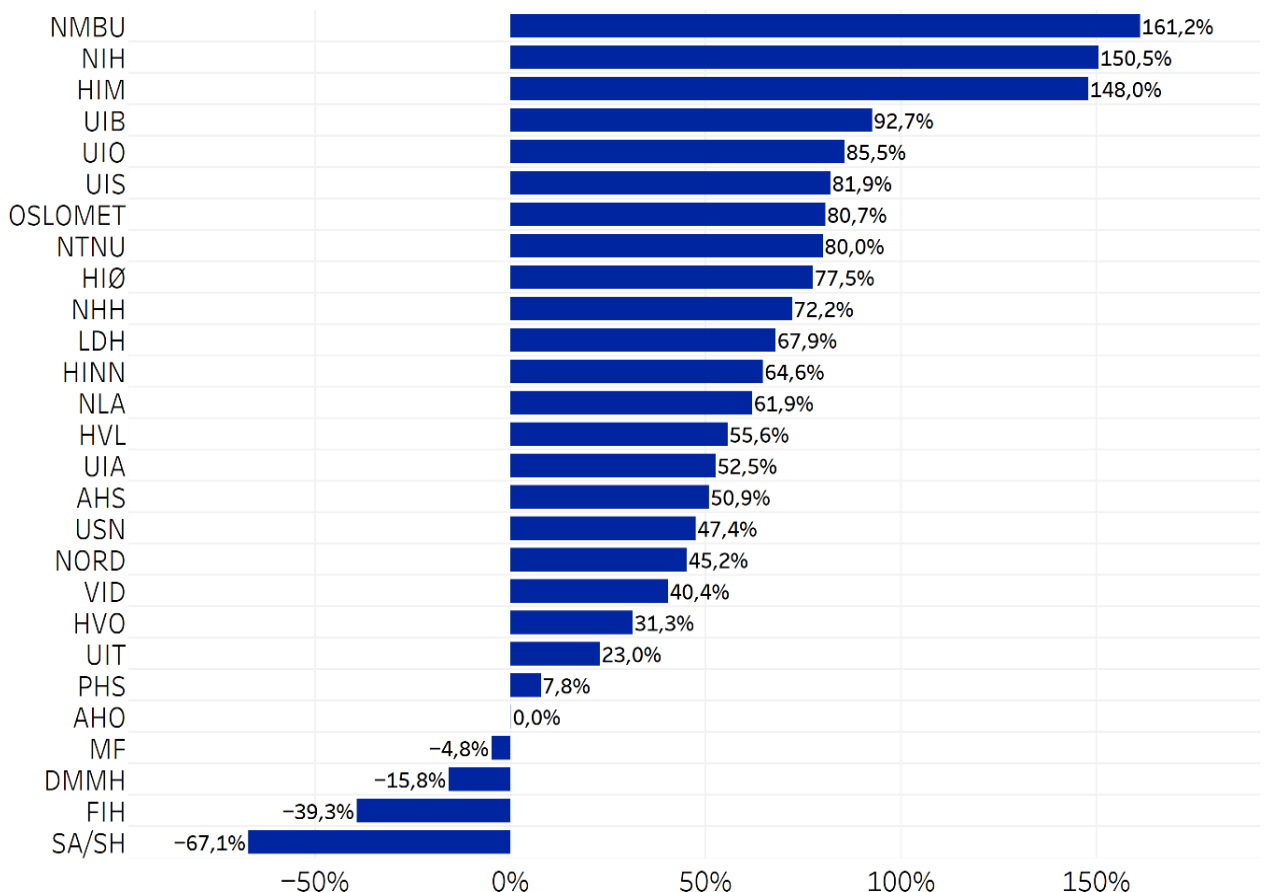
De lærestedene med størst prosentvis nedgang i antall søkere med tilbud er Dronning Mauds Minne Høgskolen (DMMH) (34,8 %), MF vitenskapelig høyskole (MF) (25,3 %) og Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO) (21,4 %).

Opptakstall til alle studier finnes på nettsidene til Samordna opptak.

Antall tilbud som er sendt ut til søkerne er betydelig høyere enn antallet innmeldte planlagte studieplasser. 41 861 flere søkere har fått tilbud enn det er planlagte studieplasser. Lærestedene overbooker på denne måten fordi de av erfaring vet at ikke alle som får tilbud, begynner på studiet. Mange søkere som får tilbud takker nei eller unnlater å svare, og en god del søkere som takker ja møter ikke opp til studiet. I årets hovedopptak har lærestedene totalt sett gitt 66,7 % flere tilbud om studieplass enn deres innmeldte budsjetterte studieplasser, mot 68,3 % fjor.

Figuren under viser overbooking i prosent fordelt på de ulike lærestedene.

Figur 30: Overbooking per lærested

Les mer om overbooking fordelt på utdanningsområde og -type på Samordna opptak sin hjemmeside:

<https://www.samordnaopptak.no/info/om/sokertall/sokertall-2023/overbooking/index.html>

5 Opptakstall fordelt på fylke

Vi ser i dette kapittelet på opptakstall fordelt på både søkers hjemstedsfylke og studiestedets fylke. Søkers hjemstedsfylke er hentet fra Folkeregisteret.

Tabellen under viser antall søkere og antall søkere med tilbud om studieplass fordelt på søkers hjemstedsfylke ved hovedopptaket i fjor og i år. Søkere uten registrert norsk bostedsadresse er markert med hjemstedsfylke «Ukjent».

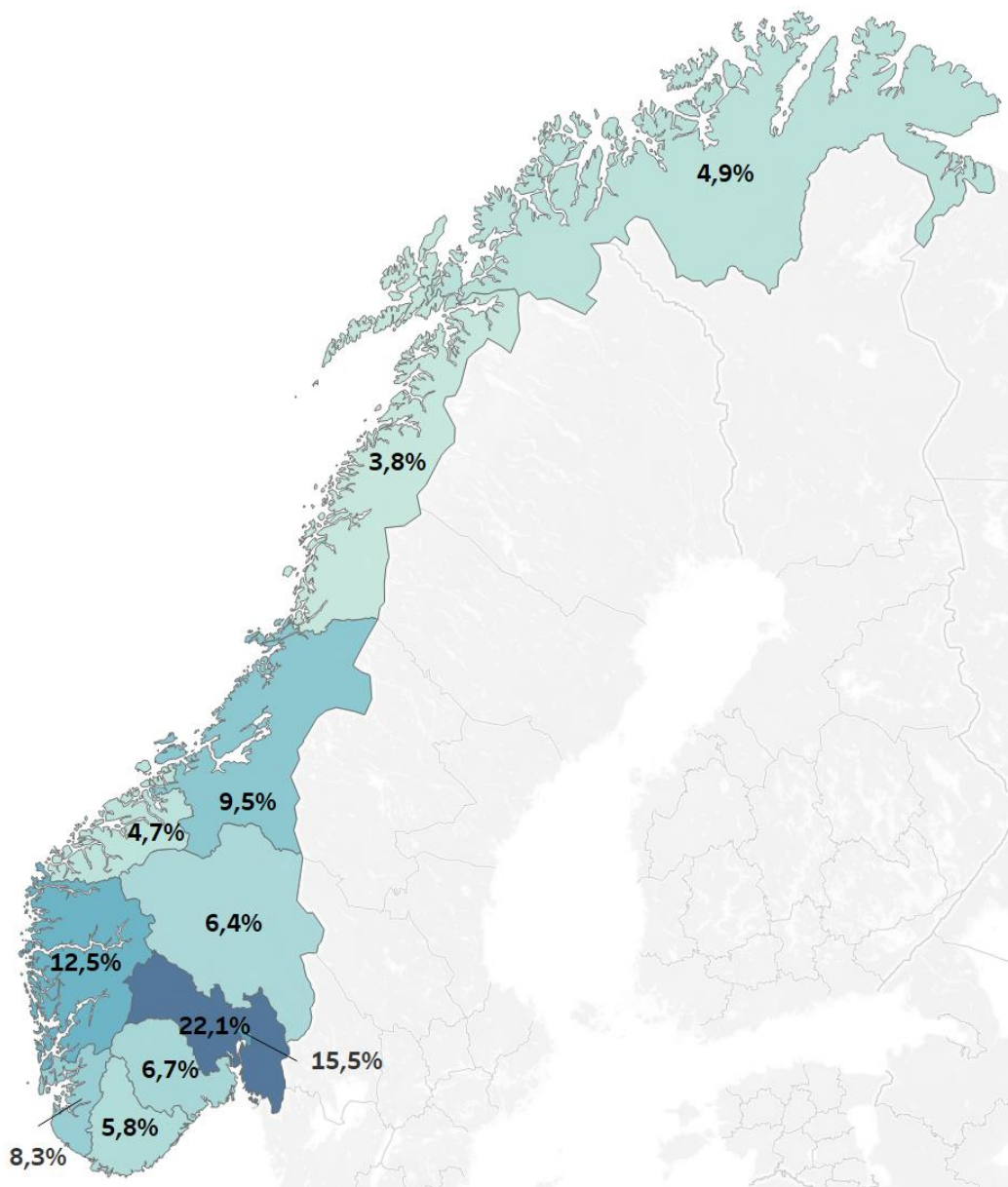
Tabell 16: Antall søkere og søkere med tilbud om studieplass fordelt på søkers hjemstedsfylke sammenlignet med i fjor

Søkers hjemfylke	Søkere			Søkere tilbud		
	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring
Agder	7 553	7 541	-0,20 %	6 124	5 972	-2,50 %
Innlandet	8 616	8 524	-1,10 %	6 805	6 673	-1,90 %
Møre og Romsdal	5 988	6 035	0,80 %	4 980	4 857	-2,50 %
Nordland	4 997	4 980	-0,30 %	4 090	3 958	-3,20 %
Oslo	20 506	21 323	4,00 %	15 595	16 035	2,80 %
Rogaland	11 046	10 883	-1,50 %	8 920	8 584	-3,80 %
Troms og Finnmark	6 350	6 458	1,70 %	5 136	5 075	-1,20 %
Trøndelag	12 467	12 380	-0,70 %	10 102	9 820	-2,80 %
Vestfold og Telemark	9 200	8 789	-4,50 %	7 082	6 914	-2,40 %
Vestland	16 385	16 285	-0,60 %	13 388	12 974	-3,10 %
Viken	28 770	29 954	4,10 %	22 140	22 902	3,40 %
UKJENT	1 714	1 630	-4,90 %	854	854	0,00 %
Totalt	133 592	134 782	0,90 %	105 216	104 618	-0,60 %

Tabellen viser at det er en økning fra i fjor til i år i antall søkere fra noen fylker, mens det er en nedgang i søkere fra andre fylker. Det er i år en nedgang fra i fjor i antall søkere med tilbud fra de fleste fylker, med unntak av Oslo og Viken.

Kartet under viser prosentandelen av alle søkere med tilbud fordelt på søkers hjemstedsfylke. Søkere uten registrert norsk bostedsadresse er utelatt i beregningene.

Kart 1: Andel søkere med tilbud fordelt på søkers hjemstedsfylke

Kartet viser at rundt 50 % av søkere med tilbud om studieplass bor i de tre fylkene Viken, Oslo og Vestland. Dette er også de tre største fylkene målt i populasjon.

Tabellen under viser antall planlagte studieplasser, førstevalgsøkere og søkere med tilbud fordelt på studiestedets fylke, samt endring fra fjorårets hovedopptak.

Tabell 17: Nøkkeltall fordelt på studiestedets fylke sammenlignet med i fjor

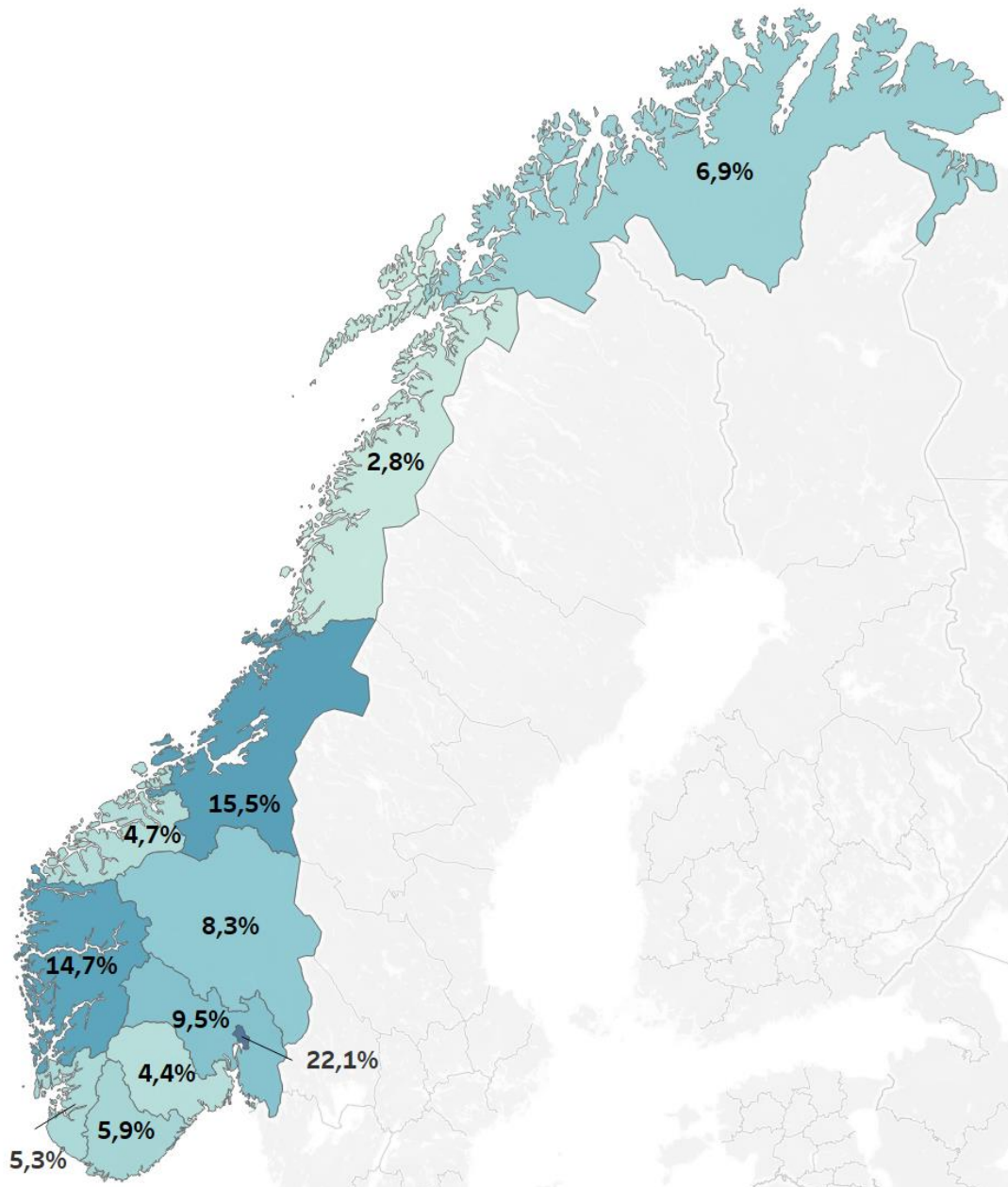
Studiestedets fylke	Planlagte studieplasser			Søknader førstevalg			Søkere tilbud		
	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring	2022	2023	Endring
Agder	3 995	3 976	-0,50 %	6 808	6 648	-2,40 %	6 494	6 160	-5,10 %
Innlandet	5 165	5 171	0,10 %	11 362	10 722	-5,60 %	9 426	8 667	-8,10 %
Møre og Romsdal	2 405	2 547	5,90 %	4 286	4 426	3,30 %	4 504	4 899	8,80 %
Nordland	2 367	2 210	-6,60 %	3 372	3 166	-6,10 %	3 028	2 881	-4,90 %
Oslo	12 644	12 928	2,20 %	34 621	36 879	6,50 %	22 139	23 119	4,40 %
Rogaland	3 149	3 095	-1,70 %	7 384	7 220	-2,20 %	5 862	5 588	-4,70 %
Troms og Finnmark	5 680	5 762	1,40 %	7 507	8 091	7,80 %	7 604	7 242	-4,80 %
Trøndelag	9 843	9 554	-2,90 %	21 342	21 824	2,30 %	16 531	16 170	-2,20 %
Vestfold og Telemark	3 079	3 349	8,80 %	6 077	5 429	-10,70 %	4 808	4 593	-4,50 %
Vestland	9 320	9 077	-2,60 %	20 290	19 673	-3,00 %	16 543	15 336	-7,30 %
Viken	4 853	5 088	4,80 %	10 543	10 704	1,50 %	8 277	9 963	20,40 %
Totalt	62 500	62 757	0,40 %	133 592	134 782	0,90 %	105 216	104 618	-0,60 %

Det er gitt færre tilbud om studieplass i alle fylker med unntak av Møre og Romsdal, Oslo og Viken. Disse fylkene har også en økning i planlagte studieplasser og førstevalgssøkere. Viken har størst prosentvis økning i søkere med tilbud om studieplass (20,4 %). Det ser ut til å skyldes overbookingen på det nye studiet «Bærekraftig økonomi og ledelse, deltid» ved NMBU, omtalt i kapittel 4.

Vi ser en nedgang fra i fjor i førstevalgssøkere til flere fylker. Nedgangen er størst til studier i Vestfold og Telemark, selv om det er en økning i planlagte studieplasser. Det kan knyttes til at Universitetet i Sørøst-Norge (USN) har en nedgang i førstevalgssøkere på 12,6 %.

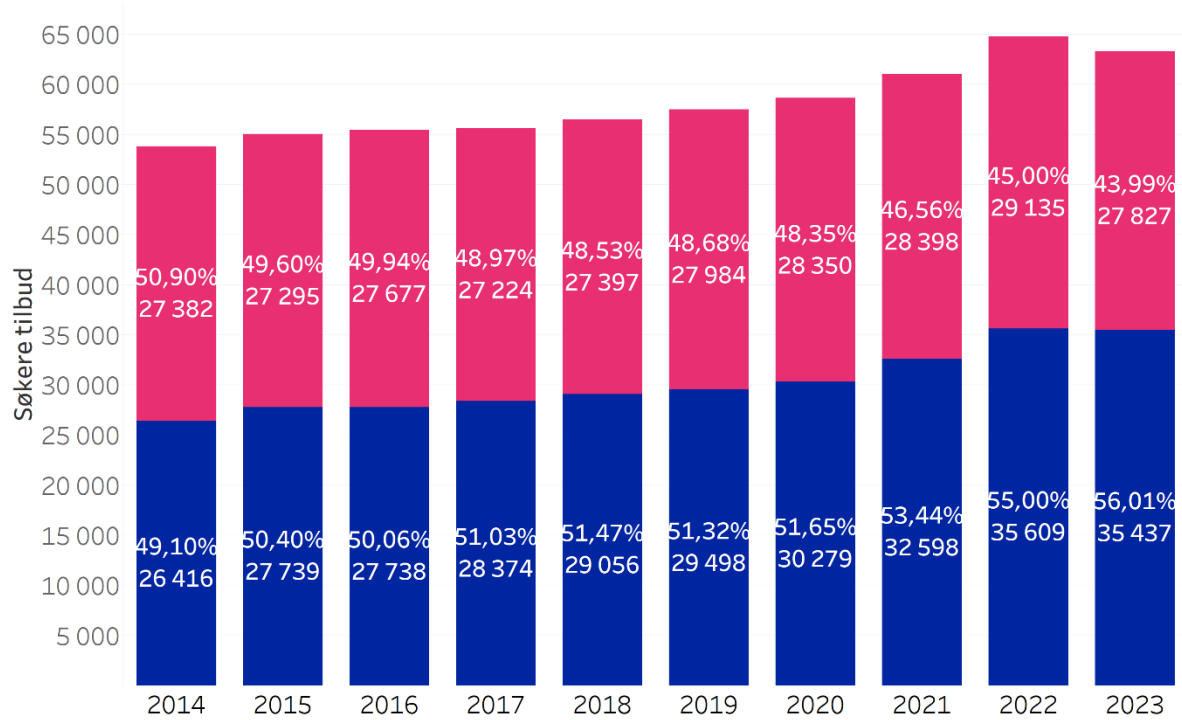
Kartet under viser den prosentvise fordelingen av søkere som har fått tilbud til et studium i hvert fylke.

Kart 2: Geografisk fordeling av tilbud per studiestedets fylke

Figuren under viser utviklingen i hvor stor andel av søkerne som helst ønsker å studere i sitt eget hjemfylke.

Figur 31: Andel og antall søkere med tilbud i sitt hjemfylke

Hjemmsøkere

- Søker med tilbud i hjemfylke
- Søker uten tilbud i hjemfylke

Vi ser i år at andelen søkere som ønsker å studere i sitt hjemfylke fortsetter å synke.

6 Poenggrenser og konkurranse om studieplasser

Til mange studier er det flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser. Derfor har enkelte studier poenggrenser. Poenggrensene angir søkeren med den laveste poengsummen som fikk tilbud om studieplass i hovedopptaket, og er en av indikasjonene på hvor vanskelig det er å komme inn på et studium.

Tabellen nedenfor viser poenggrenser for studiene som ved årets hovedopptak har høyest poenggrense i ordinær kvote.

Tabell 18: Poenggrense i ordinær kvote og antall på venteliste i fjor og i år, topp 20 studier med høyest poenggrense

Studienavn	Lærested	Utdanningsområde og -type	Poenggrense ordinær kvote		Venteliste ordinær kvote	
			2022	2023	2022	2023
Medisin, høst	UIO	HELSEFAG - MEDISIN	69,6	70,2	1 503	1 355
Medisin, Trondheim	NTNU	HELSEFAG - MEDISIN	69,2	69,6	1 520	1 292
Medisin, vår	UIO	HELSEFAG - MEDISIN	68,8	69,2	1 383	1 271
Medisin, Trondheim/Levanger	NTNU	HELSEFAG - MEDISIN	68,7	68,8	1 525	968
Medisin	UIB	HELSEFAG - MEDISIN	68,3	68,6	1 596	1 487
Medisin, Trondheim/Ålesund	NTNU	HELSEFAG - MEDISIN	68,6	68,5	1 605	983
Psykologi , høst	UIO	SAMFUNN	68,1	68,5	1 612	1 755
Industriell økonomi og teknologiledelse	NTNU	TEKNO - SIVING	66,9	68,4	849	1 017
Medisin	UIT	HELSEFAG - MEDISIN	68,2	68,2	1 396	1 258
Psykologi , vår	UIO	SAMFUNN	66,7	67,3	1 387	1 706
Odontologi	UIO	HELSEFAG - ODONT	67,7	67,2	600	557
Psykologi, profesjonsstudium	UIB	SAMFUNN	66	67	1 720	1 746
Psykologi, profesjonsstudium	NTNU	SAMFUNN	66,2	66,7	1 498	1 593
Odontologi	UIB	HELSEFAG - ODONT	66,6	66,6	517	532
Psykologi, profesjonsstudium	UIT	SAMFUNN	65,8	66,5	1 038	1 271
Odontologi	UIT	HELSEFAG - ODONT	66	66	435	412
Filosofi, politikk og økonomi	UIO	HISTORIE	64,5	64,9	290	252
Rettsvitenskap (jus), høst	UIO	JUS	63,5	64,2	2 702	3 346
Datateknologi	NTNU	TEKNO - SIVING	62,9	64	410	447
Veterinærstudiet	NMBU	HELSEFAG - VETERIN	64,4	63,6	420	341

16 av de 20 studiene med høyest poenggrense i årets opptak har høyere poenggrense i år enn i fjor. Medisinstudiene ved UIO, NTNU og UIB har de høyeste poenggrensene i år i ordinær kvote.

Tabellen under viser poenggrenser for de 20 studiene som ved årets hovedopptak har høyest poenggrense i kvote for førstegangsvitnemål.

Tabell 19: Poenggrense i kvote for førstegangsvitnemål og antall på venteliste i fjor og i år, topp 20 studier med høyest poenggrense

Studienavn	Lære- sted	Utdannings- område og - type	Poenggrense kvote for førstegangsvitnemål		Venteliste kvote for førstegangsvitnemål	
			2022	2023	2022	2023
Industriell økonomi og teknologiledelse	NTNU	TEKNO - SIVING	61,9	63	644	775
Medisin, Trondheim	NTNU	HELSEFAG - MEDISIN	62,5	62,2	868	720
Medisin, Trondheim/Ålesund	NTNU	HELSEFAG - MEDISIN	61,4	61,5	917	502
Honoursprogram, Realfag	UIO	REALFAG	63	61,5	41	33
Medisin, høst	UIO	HELSEFAG - MEDISIN	62,4	61,2	793	675
Medisin, Trondheim/Levanger	NTNU	HELSEFAG - MEDISIN	61	60,8	865	510
Kybernetikk og robotikk	NTNU	TEKNO - SIVING	60,3	60,7	238	271
Datateknologi	NTNU	TEKNO - SIVING	60,3	60,1	332	329
Medisin, vår	UIO	HELSEFAG - MEDISIN	61	60,1	740	630
Medisin	UIB	HELSEFAG - MEDISIN	60,8	60,1	951	823
Nanoteknologi	NTNU	TEKNO - SIVING	61,4	60	108	83
Medisin	UIT	HELSEFAG - MEDISIN	60,4	59,8	766	671
Fysikk og matematikk	NTNU	TEKNO - SIVING	58,7	58,7	84	113
Medisinsk og biologisk kjemi	NTNU	REALFAG	59,8	58,7	67	53
Odontologi	UIO	HELSEFAG - ODONT	59	58,6	355	329
Honoursprogram, Samfunnsvitenskap	UIO	SAMFUNN	57	58,6	71	70
Psykologi, profesjonsstudium	NTNU	SAMFUNN	59	58,5	712	834
Psykologi, høst	UIO	SAMFUNN	59	58,5	696	759
Odontologi	UIB	HELSEFAG - ODONT	58,8	58,5	331	345
Informasjonsteknologi og økonomi	UIB	TEKNO - SIVING	56,5	58,3	132	151

Samlet oversikt over årets poenggrenser er publisert på Samordna opptaks nettsider: <https://www.samordnaopptak.no/info/om/sokertall/>.

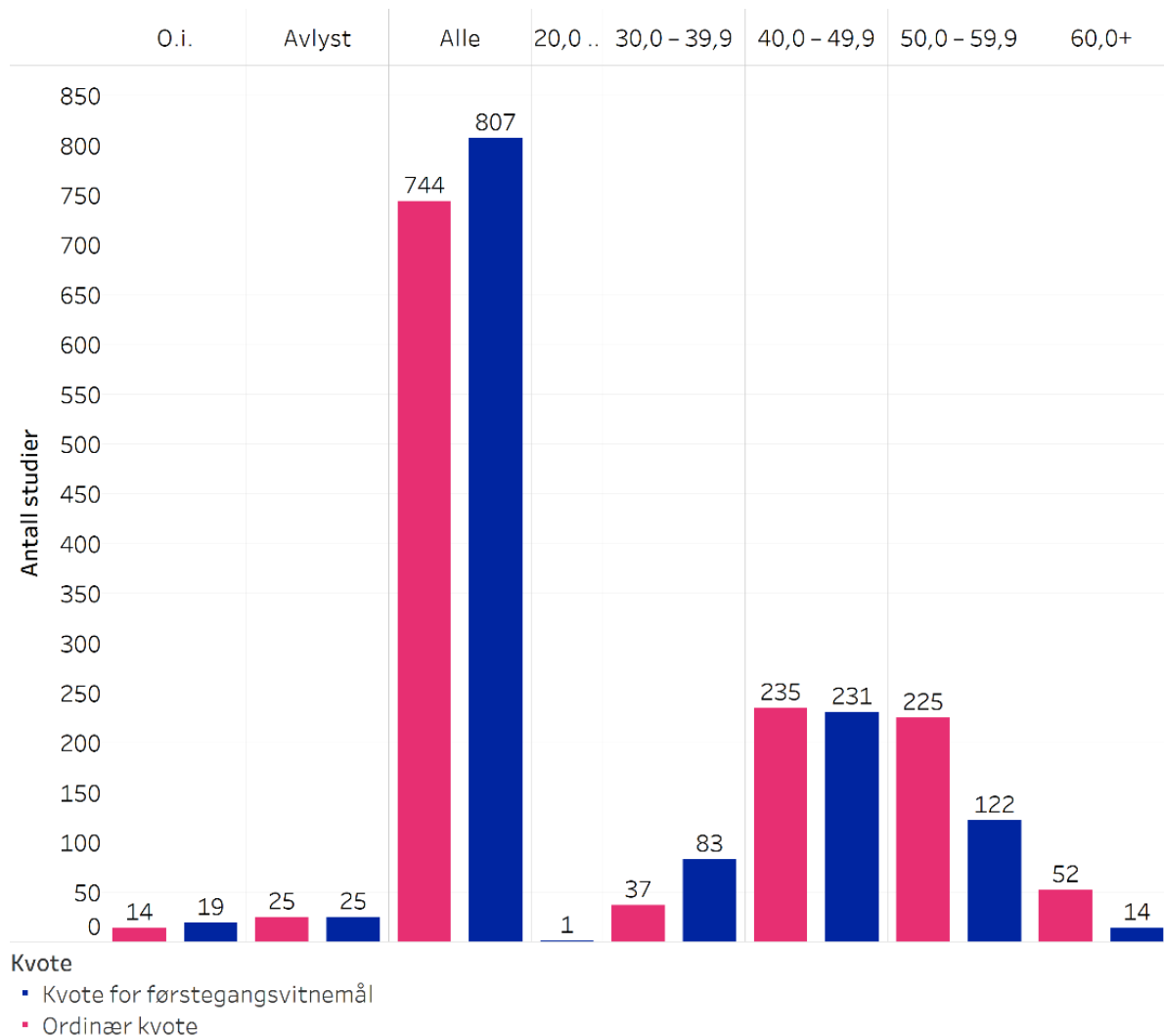
En annen indikasjon på konkurranse om studieplassene er antall søkere per studieplass. Tabellen nedenfor viser studier med flest førstevalgssøknader, planlagte studieplasser og antall førstevalgssøknader per plass – ved årets hovedopptak. Studiene er rangert fra studiet med flest til færrest førstevalgsøkere per studieplass. Nye studier er markert med en stjerne ved siden av studienavnet.

Tabell 20: Studier med flest førstevalgssøkere per studieplass

Studie-kode	Studienavn	Lærested	Studiested	Planlagte studieplasser	Søknader førstevalg	Førstevalg pr plasser
185 874	Kriminologi, bachelor	UIO	Oslo	48	812	16,9
189 030	Arkitekt	AHO	Oslo	60	991	16,5
185 751	Kriminologi, årsstudium	UIO	Oslo	24	395	16,5
217 906	Toll, vareførsel og grensek kontroll	UIS	Stavanger	60	948	15,8
186 644	Luftfartsfag	UIT	Tromsø	12	180	15
185 941	Psykologi, høst	UIO	Oslo	63	934	14,8
209 646	Mat, ernæring og helse, nettbasert	HINN	Elverum	30	424	14,1
184 534	Film- og TV-produksjon*	UIB	Bergen	22	284	12,9
215 620	Informasjons-teknologi, årsstudium	OSLOMET	Oslo	20	227	11,4
215 696	Trafikk lærer*	OSLOMET	Lillestrøm	25	273	10,9
194 067	Ingeniør, bygg, fleksibel, deltid*	NTNU	Gjøvik	10	109	10,9
194 554	Paramedisin	NTNU	Gjøvik	30	310	10,3
185 340	Økonomi og datavitenskap*	UIO	Oslo	25	243	9,7
251 063	Vernepleie, Sandvika, deltid	VID	Bærum	30	287	9,6
217 852	Skolefritidspedagogikk, deltid*	UIS	Stavanger	20	189	9,5
185 724	Rettsvitenskap (jus), høst	UIO	Oslo	224	2 096	9,4
215 554	Paramedisin	OSLOMET	Oslo	52	486	9,3
203 218	Digital økonomi og ledelse	HVL	Bergen	30	266	8,9
217 554	Paramedisin	UIS	Stavanger	20	175	8,8
215 253	Økonomi og ledelse, deltid	OSLOMET	Oslo	30	262	8,7

Figuren under viser antall studier innenfor hvert poenggrenseintervall fordelt på ordinær kvote og kvote for førstegangsvitnemål. Studier med poenggrense «O.i.» er studier der poenggrensen ikke blir offentliggjort. Figuren viser også antall avlyste studier.

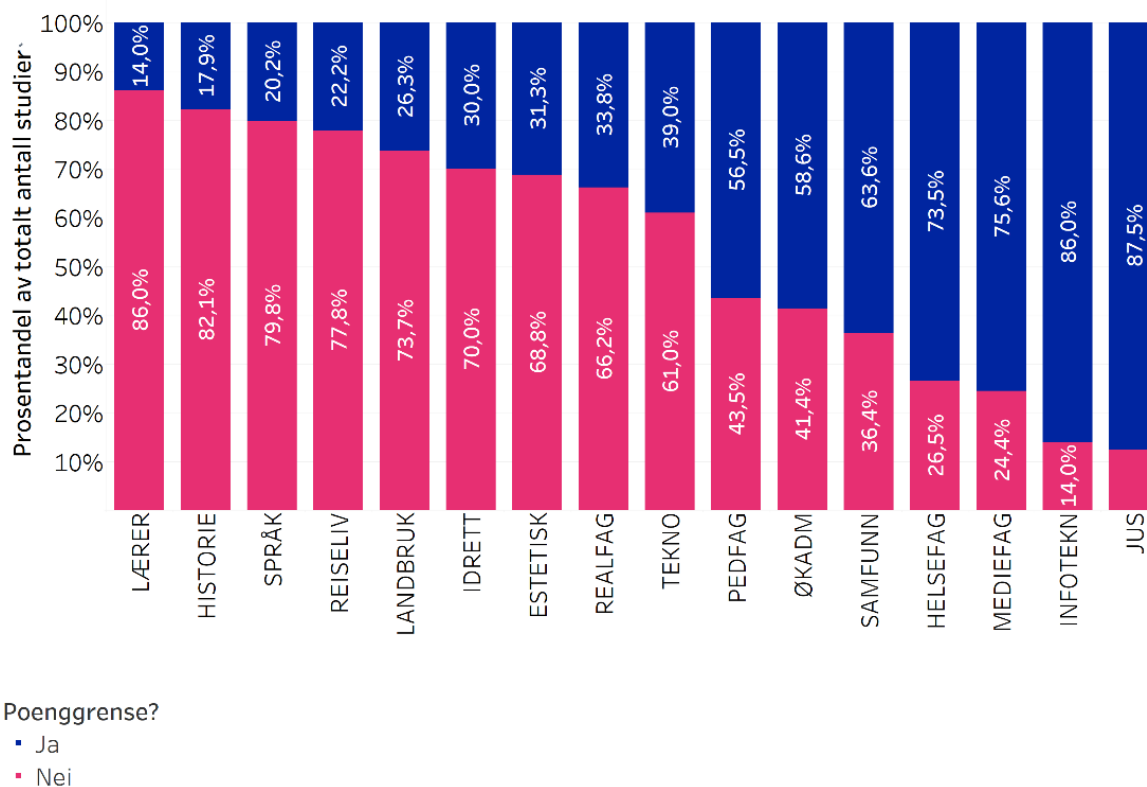
Figur 32: Antall studier fordelt på poenggrenseintervaller i hovedopptaket

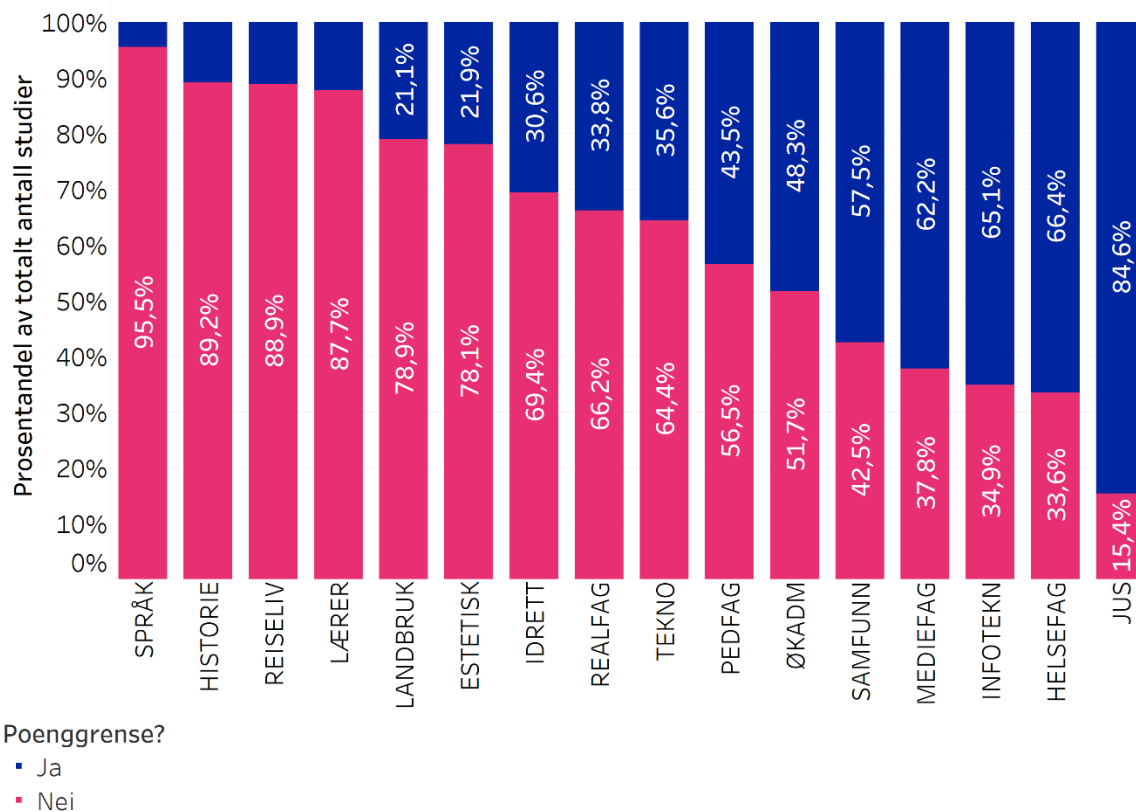
Figuren viser at veldig mange studier ikke har noen poenggrense, altså at alle kvalifiserte søkere får tilbud om studieplass. Et mindretall av studiene har poenggrense over 50 poeng. Ved årets opptak har 56,9 % av alle studier ingen poenggrense i ordinær kvote og 63,2 % av alle studier har ingen poenggrense i kvote for førstegangsvitnemål.

Det er store forskjeller mellom de ulike utdanningsområdene i andel studier som har poenggrense. Figurene under viser andelen studier med og uten poenggrenser i henholdsvis ordinær kvote og kvote for førstegangsvitnemål, totalt og fordelt på de ulike utdanningsområdene. Avlyste studier er ikke regnet med.

Figur 33: Andel studier med/uten poenggrense i ordinær kvote

Figur 34: Andel studier med/uten poenggrense i kvote for førstegangsvitnemål

7 Nett-/samlingsbaserte studier, og deltidsstudier

Vi ser i dette kapittelet på studieplasser og søkere til nettbaserte studier og til deltidsstudier.

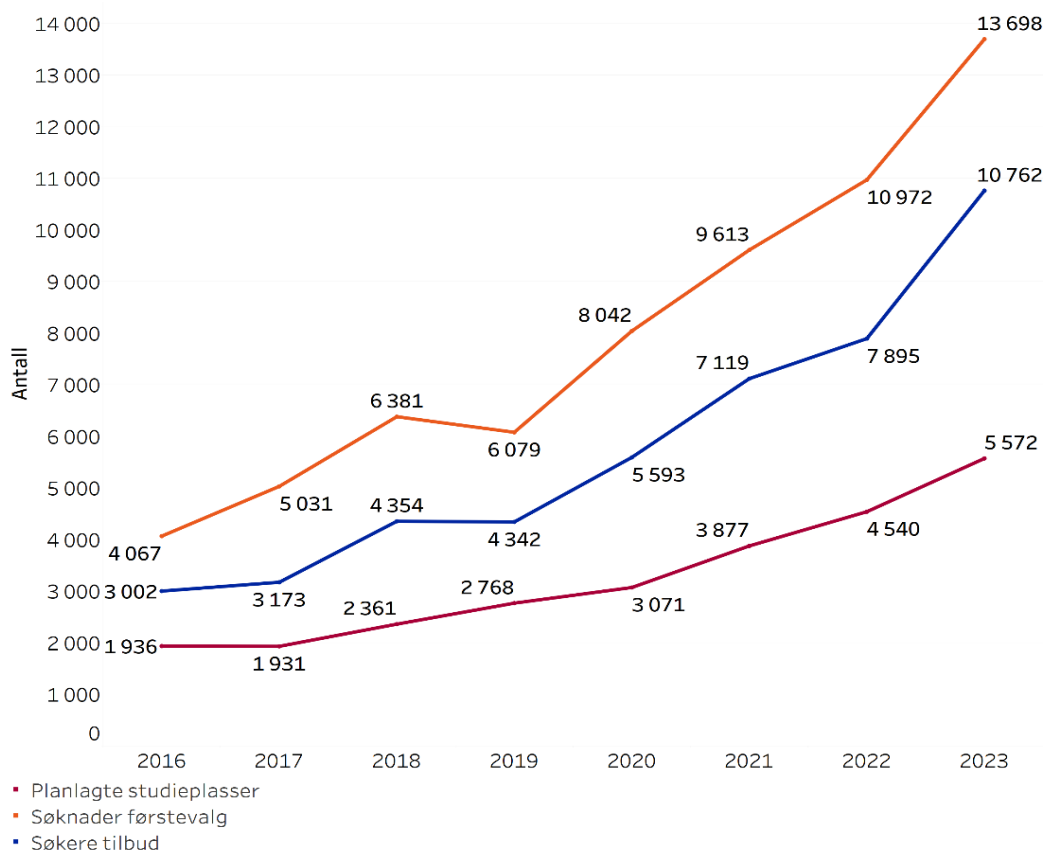
Et nettstudium er et studium der undervisningen foregår på nett, mens et samlingsbasert studium er et studium der studentene møtes til et gitt antall undervisningssamlinger i løpet av semesteret. Et studium kan være både nettbasert og samlingsbasert på samme tid, og vi ser på opptakstall til studier som er nettbaserte med og uten samlinger, og ikke studier som kun er samlingsbaserte. Lærestedene har selv ansvar for å avgjøre hvilke studier som anses som nett-/samlingsbaserte.

7.1 Opptakstall til nettbaserte studier

Det er ved årets opptak tilbudt 96 nettbaserte studier (opp fra 84 i fjor). Av disse studiene er det 43 studier som er rent nettbaserte (opp fra 42 i fjor), og 53 studier som er nettbasert med samlinger (opp fra 42 i fjor).

Figuren under viser utviklingen i antall søkere som fikk tilbud om studieplass til et nettbasert studium og antall planlagte studieplasser til slike studier.

Figur 35: Nøkkeltall til nettbaserte studier 2016–2023

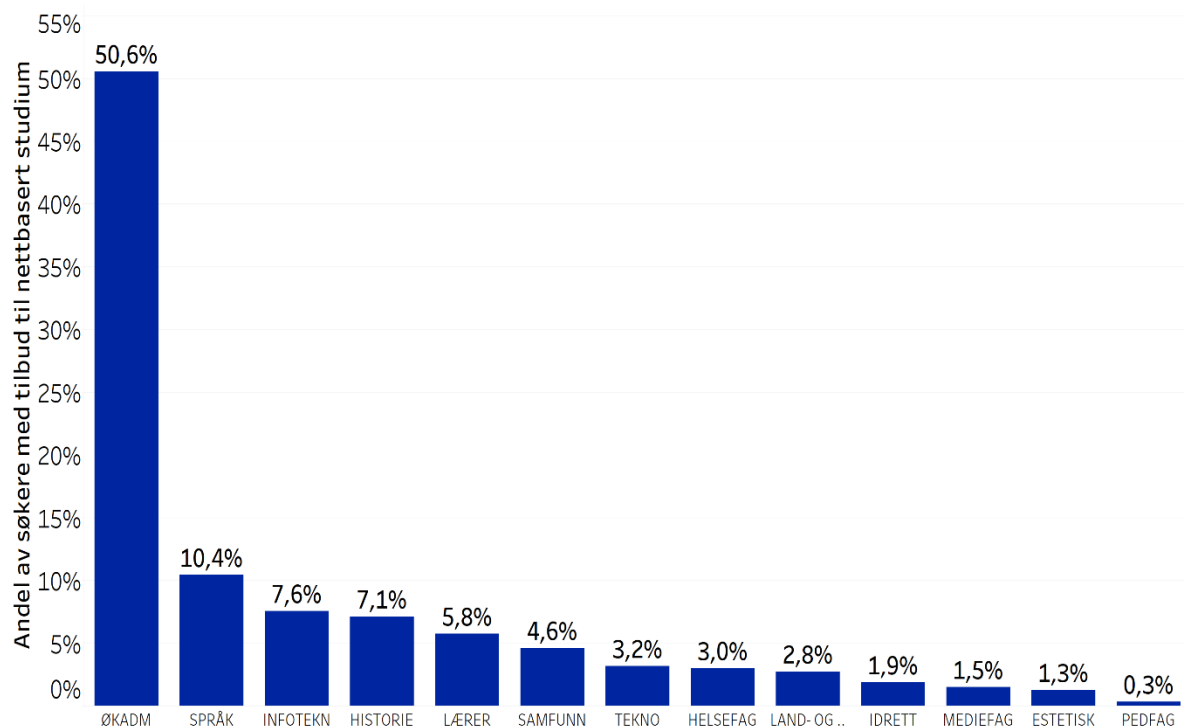

Figuren viser at antall planlagte studieplasser og søkere med tilbud om studieplass til et nettbasert studium fortsetter å øke. Det er 36,3 % (2 867) flere søkere med tilbud om studieplass til et nettbasert studium i år enn i fjor. En stor del av denne økningen skyldes overbookingen til det nye rene nettstudiet «Bærekraftig økonomi og ledelse, deltid» ved NMBU, omtalt i kapittel 4.

En stadig større andel søkere får tilbud om studieplass ved et nettbasert studium. I hovedopptaket i 2016 ble 3 % av tilbudene om studieplass gitt til et nettbasert studium, mens i 2023 er andelen 10 %.

Det er stor forskjell mellom utdanningsområder når det gjelder nettbaserte studier, som figuren under viser.

Figur 36: Andel søkere med tilbud om studieplass til nettbasert studium fordelt på utdanningsområde

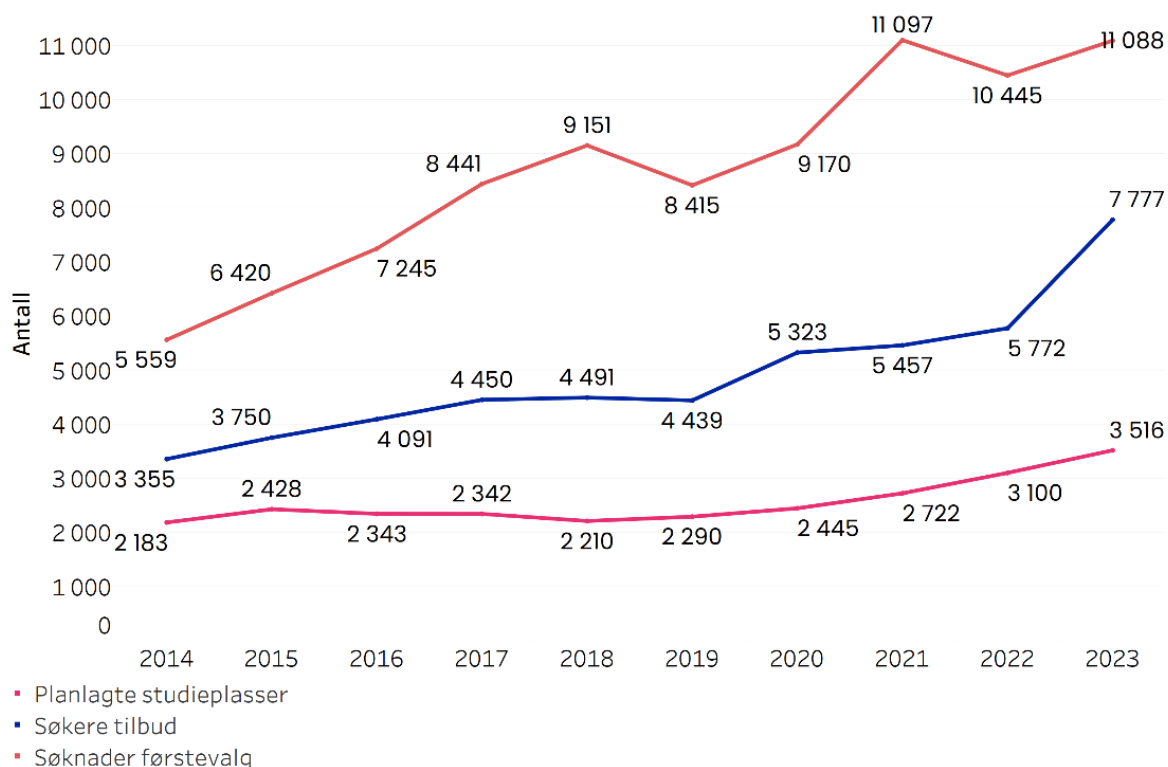
Over halvparten av alle tilbud som er gitt til et nettbasert studium er til studier innenfor økonomisk-administrative fag. Utdanningsområdet der det er gitt nest flest tilbud til et nettbasert studium er utdanningsområdet «språk», med en langt mindre andel på 10,6 %.

7.2 Opptakstall til deltidsutdanninger

Selv om den store majoriteten av studiene som tilbys i det samordnede opptaket er heltidsstudier, er det en økning i antall studier man kan studere på deltid. Det er ved årets opptak tilbudt 66 deltidsstudier (opp fra 62 i fjor).

Figuren under viser utviklingen i planlagte studieplasser, førstevalgsøkere og søkere med tilbud til deltidsstudier de siste ti årene.

Figur 37: Nøkkeltall til deltidsstudier de ti siste årene

Det er 6 % flere søkere som har et deltidsstudium som sitt førstevalg i år enn i fjor (11 088 førstevalgssøkere i år opp mot 10 445 i fjor). Til sammenligning er førstevalgssøkere til heltidsutdanninger nesten uendret med en økning på 0,4 %.

Mens det er en liten økning i antall planlagte studieplasser og søkere som har et deltidsstudium som sitt førstevalg, er økningen i søkere med tilbud til et slikt studium ganske markant. Det er gitt tilbud til 2 005 flere søkere til et deltidsstudium i år enn i fjor, som tilsvarer en økning på 34 %. Mye av denne økningen kan forklares av det nye deltids nettstudiet «Bærekraftig økonomi og ledelse, deltid», omtalt i kapittel 4.

 post@hkdir.no

 hkdir.no

